

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, július 22-én.

201. szám.

A kárvallottak.

Két üzenet jött tegnap a vidékről. Mind a kettőt kárvallottak küldték a szociálisták címére, de másoknak is okulására. Illik tehát figyelni a két üzenetre.

Az egyiket gróf Zselénszky Róbert küldte, a másikat egy csomó békési paraszt. A gróf talán az íródiákjának mondta tollba, aztán nyomdába adta s végül piacra bocsátotta az ő üzenetét; az a sok paraszt ellenben valószínűleg írni sem tud, hát csak a levegőbe kiáltotta a maga üzenetét és a fecskékre bízta, hogy kopogtassanak vele a szociálista vezérek ablakán. De azért mind a két üzenet pontosan megérkezett a címére és ma már ország-világ összevetheti, hogy melyik a fontosabb üzenet: a grófé, vagy a paraszté? Az összevetés pedig ezúttal nem mellékes, mert a két üzenet forrása közös, mind a kettőt a kárvallás sugalmazta, még a hangjuk is egyforma, csak épen a tartalmuk üt el egymástól.

A szociálisták ugyanis kárt tettek gróf Zselénszky Róbertben és a békési parasztban is. A gróf drágább pénzért volt kénytelen idegen munkásokat hozatni, a békési paraszt ellenben semmi pénzért sem tud munkát kapni, mert annak idején nem akart munkába állni, most pedig a helye már idegenekkel van betöltve. Így tehát gróf Zselénszky Róbertnek kevesebb az idén a jövedelme, a békési paraszt pedig éhségtől meggyö-

törve lesi, hogy vajjon nem betegedik-e meg valaki az idegen munkások közül, akinek a helyébe ő mindjárt beugorhatnék. El van tehát keseredve a gróf is, a paraszt is, mert mindegy az, hogy biztos jövedelmének egyrésztől vagy a kényerétől esett el valaki, kárvallott mind a kettő. És tele van panaszszal, ami érthető.

A panasz pedig nem marad meg az emberben, sőt nem is keres művelt formákat, amikor meg akar nyilatkozni. A panaszos magyar káromkodik, vagy átkozódik. És ezt teszi gróf Zselénszky Róbert, mint a békési paraszt is. A kettőjük átkozódása közt legfőleg az a különbség, hogy a parasztnak a sok indulatához kevés a szava, tehát csak egy átkot kiált; gróf Zselénszky Róbert ellenben olvasott ember, szókinése is van, ő tehát egy kis röpirattá dagasztja indulatának haragos kitörését. De a hang ugyanaz a röpiratban és a szimpla átkokban.

Más azonban az átkok tartalma. Akármilyen bizonyos benne gróf Zselénszky Róbert, hogy az ő jövedelmének megcsappanását és nyugodalmaának megzavarását a szociálista izgatásoknak köszönheti, ő nem akar a szociálistákkal szóba állani. Elnéz fölöttük, ahogy egy igazi urhoz illik és a szociálisták háta mögött keres valakit, akivel érdemes az uri fegyvert összemérni. S bár semmit sem lát a szociálisták mögött, nem jön zavarba, hanem azzal a kipróbált szem-

üveggel, amely minden baj mögött fel tudja fedezni a gyűlölt szabadelvű rendszert, a gróf is észreveszi a mai kormányzatot, amelyet indulata első hevében a jacobinus étvágyu szabadelvűség elnevezéssel illet. S ő, aki a szociálistákkal nem áll szóba, a szidalmak és átkok zuhatagával önti el a szabadelvű rendszert, amelyet hite szerint le kell rombolni és akkor szociálisták sem lesz. Igazság természetesen nincsen ebben a kirohanásban, de szerencsés megoldása annak a problémának, hogy miként kell egy igazi urnak a bátorságát bebizonyítani, mikor az ellenfele nem tetszik neki. Tudniillik egy harmadikkal köt ki, akinek ugyan az ellenfélhez nincsen köze, de rangbéli, tehát meg lehet vele verekedni. Erre a célra pedig a kormányzati rendszer mindenestre fashionable ellenfél, ami a szociálistákról nem mondható.

Az a békési paraszt már nem ilyen válogató. Hogy a szociálista izgatók szavára hallgatva, elesett a kényerétől, ez őt is felbőszíti. Átkozódik is. De minden uri vonás nélkül. Azt átkozza, aki az ő baját okozta. Mikor aratás idején munkátlanul csavarog és azt látja, hogy most már nincsen más reménysege, csak ha az idegen munkások közül valaki esetleg betegem dőlne ki; mikor az éhező család számonkéri tőle a mindennapi kenyert és ő nem tud egyebet mondani, csak az izgatók ígérteit ismétli, a miből semmi sem valósult meg; mikor

Királyi vallomások.

A bajor nép egy része mai nap sem hiszi, hogy II. Lajos bajor király örült volt és mindazt, ami történt, udvari és politikai cselészövényeknek tulajdonítja. Tíz év óta küzd a bajor kormány a legenda ellen, hogy II. Lajos cselészövények áldozata lett és ebből kifolyólag lehet megmagyarázni, hogy a német lapok Lew Wanderpool tanulmányát (mely a filadelfiai „Léppincot“-s Magazinban jelent meg s melynek hitelessége felett a szociálista orvosok nem kételkednek), nem reprodukálták, nehogy az említett legendának még több híve akadjon a bajor nép közt.

Lew Wanderpool nagy birtokot örökölt Franciaországban, melynek átvétele miatt Bajorországban kellett előbb valami ügyet lebonyolítania. Akkor Gambetta ajánló levelet adott neki, melyben a királyt felkérte, hogy Wanderpool ügyét lehetőleg pártfogolja.

„A király — írja Wanderpool — igen szívesen fogadott s a neki felterjesztett dokumentumokat átnézte. Ezek közé tévedt volt egy kézirat is, melyet a „Figaro“-nak szántam és mely e lapban később meg is jelent. Egy rövid tanulmány volt Edgar Poe honfitársamról. Mikor Amerikából elutaztam, a nagy

sietségben e kézirat is a dokumentumok közé keveredett s most ott feküdt kiterítve a király előtt. A király örömmel vette a kezébe. „Edgard Poe — szól — a legnagyobb ember volt, aki valaha élt! Mennyit szenvedhetett a sok gyalázat miatt, melylyel a világ illette: mielő utálatos, szívtelen vádakkal halmazták el. Végre a halál kiragadta kezéből a tollat, melytől a rossz világ rettegett.

Mennyire lelkesedem érte, abból is megítélheti, hogy néhány órai társalgásért, melyet vele folytathatnék, hogy azalatt feltárná előttem nagy gondolatait és érzelmeit, kész volnék lemondani a trónról és a koronáról.

Ez utolsó szavakat a király halk, majdnem keserű hangon mondta s fejét mellére hajtotta, arczán mély bánat nyoma látszott s így ült néhány perczig, aztán föltekintett, mintha megfeledezett volna jelenlétéről, szelíd tekintetét vetett reám és mosolygott, mintha éber álmát akarná kinevetni.

— Engedelmeivel — mondá a király — a cikket elolvasom, francia nyelven van írva, az egyetlen nyelv, melyen — a németen kívül — olvasni szoktam.

A cikk tetszett a királynak.

— Amint látom — folytató — én is nagy tisztelője Poe-nak s azért megvallom

önnek, hogy abban az időben, mikor a nagy író műveit megismertem, Poe mintájára fantáziákat írtam, persze mihelyt meg voltak írva, elszakítottam. Önnel, mint Poe bámulójával, mint rokonszellemmel beszélhetek s kiönthetem szívemet. Oly okokból, melyeket később majd elmondok, Poe lelkével rokonnak érzem a magamét. Persze egyben különbözünk. Poe nagy és zseniális volt, ami én nem vagyok és hogy elegendő erővel és erélylyel bírt — dacára érzékeny és szelíd lelkületének — hogy a világgal dacoljon. Nem mintha gyáva volnék, a szó közönséges értelmében, mert nem félek sem a haláltól, sem a szenvedéstől, de minden érintkezés a világgal sért és épen úgy, mint Poe, én is abnormis, érzékeny természetűnek születtem. — Sértések olyan mélyen hatnak reám, hogy egészen összetörnek; azok a sebek, melyeket nemtelen lények gyermekkoromban ejtettek rajtam, még folyvást égetnek. Ha egy idegen, legyen bár egyszerű paraszt, kemény vagy kutató tekintetét vet reám, órákig fog bántani; egy hírlapkritika egészen szerencsétlenné tehet. Jó és nemes akaratom van, de soha sem tettem jót, hogy az illető később okot ne adott volna, amiért jóságomat megbánjam. Én az embereket arczuk és külsejük után ítélem

előre érz, hogy ez a nyári töltés a téli koplalást jelenti be: — a békési paraszt is szidhatná a mai kormányzati rendszert. Jó isten, hiszen olyan könnyű a kormányzati rendszert szidni! Ma és mindig. De a békési parasztnak nem jut most eszébe a kormány, hanem az izgatókra gondol, akik tavasszal fölnyergelték, nyáron pedig cserben hagyták; akik aranyhegyeket ígértek neki és most a kenyérre is várják. A szegény paraszt ácsorog, az izgatókra emlékszik és megátkozza őket.

Pedig hát nyilvánvaló, a paraszt is megtehetné, amit a gróf tesz. Sőt nála természetesebb is volna, mert a kormányzati rendszerek ma és egyébkor is többet tettek a grófokért, mint a parasztokért. — Csak hogy a békési paraszt kénytelen az egyetlen tanácsadójára hallgatni, aki még sohasem csalta meg: a józan észére. Az pedig még a legnagyobb felindulás közben is azt sugja neki, hogy a bajért csak a baj okozóit lehet átkozni s ha a szociálista izgatók verembe csalták, a veremből csak azokra szórhatja átkait. Innen van, hogy az a sok munkátlan, éhező paraszt Békésből a szociálista izgatókat átkozza, míg a gróf ur büszkén elnéz az egész szociálisták fölött és a szabadelvű rendszert átkozza, mikor a szociálistákra haragszik.

Egyébként a két üzenet összevetésében van valami vigasztaló momentum. A szabadelvű rendszer ugyanis eléggé erős, hogy a gróf Zselénszky Róbert álka meg ne ingassa; ellenben a szociálista izgatók mibe fognak majd, ha a parasztjuk is megátkozza! A szabadelvű rendszerben még van hódító erő és talán a haragos gróf urat is meg tudja egyszer hódítani; ellenben a szociálista izgatókat, ha másodsor is közeledni próbálnak a békési paraszthoz, söprüvel verik ki a határból. És ez nemcsak a magyar munkásnak, de még a magyar grófoknak

is hasznára lesz. Azért hát ne csak zokogjon gróf Zselénszky Róbert urnak, ha a kellő mérlegelés után annak az üzenetnek örvendünk jobban, amit a szegény paraszt le sem irt, csak úgy a levegőbe kiáltott, de azért a fecskék ime pontosan meghozták a czimére.

POLITIKAI HIREK.

Baernreither beszéde. Az osztrák kormány nyilatkozott; a kereskedelmi miniszter az ipari tanács megnyitó ülésén beszélt a gazdasági kiegyezésről. Sajátságos helyzetben vagyunk ezzel a beszéddel szemben, amelyet lapunk mai száma közölt. El kell ismernünk a hangja higgadságát, el kell ismernünk, hogy férfias volt az a nyilatkozata, amelyben elismerte a magyar ipar-fejlesztés jogosultságát. És mégis van valami — je ne sais quoi — ami idegessé teszi annak olvastára a szemünket. Mintha kicsinyleni akarná az osztrák miniszter ur a vám-enquetet, mintha azt akarta volna mondani: gyerekes handa-bandázás volt az egész, amelytől nem kell megijedni, mert hiszen nem a magyaroktól függ, hogy a fenyegetésnek magja is legyen. Hát tényleg nem tőlünk függ, de nem azért, mintha joga lenne az osztrák kormánynak ilyen hangon beszélni, hanem azért, mert mi magunk akarjuk így, mert mi magunk is csak azért készülődünk, hogy készületlenek ne legyünk, ha az osztrák politika nyomoruságos alakulása lehetetlenné tenné minden mást, mint az önálló vámterület. Tisztelettel megjegyezzük, hogy a származás mosolyra méltó állapotok nem minálunk vannak, hanem odaát. Azért, hát legalább is nem jó izlésre vall, ha az osztrákok akarnak magas lóra ülni; Schönerer és Wolff urak nagyon könnyen leránczizgálhatják őket az affektáltan előkelő pozícióról.

Zselénszky röpirata. A szociálisták ellen mindenki szeret orvosszereket ajánlani, gróf Zselénszky Róbert is. De ha a szociálisták ellen kevesen tudtak még valamirevaló orvosszert ajánlani, gróf Zselénszky Róbert e kevesek közé nem tartozik. Ő még hátrább van, mint a komáromi apát, aki legalább önmagá-

hoz következetes, mert mint a Molière komédiájában a doktorok minden betegség ellen ugyanazt a gyógymódot ajánlják, Molnár apát is minden bajt a vallással vél orvosolhatónak. A szociálisták is, gróf Zselénszky Róbert azonban nem is következetes. Mikor a szociálisták veszedelemmel fenyegette, akkor a kormányhoz fordult segítségért, mint sok birtokos-társa is; most pedig, amikor a baj közvetlenül nem bántja, azt írja egy röpiratban, hogy csak a szabadelvű párt politikai monopóliumának megtörésével lehet a szociálisták elhárítani. Már ebből is látszik, hogy a röpirat-szerző grófnak nem is annyira a szociálisták fáj, mint a liberális párt ereje és nem is a szociálisták ellen szórja nyilait, mint inkább a szabadelvű párt és a szabadelvűség ellen. De aki egy kicsit megvizsgálja ezeket a nyilatkozatokat, hamar rájön, hogy nem tehetnek kárt senkiben és semmiben. Egy csomó mérges kifejezés: ez az egész röpirat. Azonfelül pedig van benne sok bizonyíték arra nézve, hogy gróf Zselénszky Róbert olyankor irt a szociálisták ellen, amikor annak természetét és okait még homályosan sem ismerte. De azért összeirt róla egy röpiratra valót, ami a nyári melegben nem volt közönséges fáradság.

KÜLFÖLD.

Poroszok a külföldiek ellen. Berlinből táviratozzák: A lengyel orvosok és természetvizsgálók VIII. kongresszusának bizottsága által benyújtott felfolyamodást a poseni rendőrtörök ama rendelkezés visszavonása iránt, amely a külföldiek részvételét a kongresszuson eltiltotta, a belügyminiszter visszautasította.

Letartóztatások Párisban.

(Távirati tudósítások.)

Dreyfus és Esterházy, Piquard és Zola már nem egyedüli hősei annak az izgalmas színjátéknak, amelynek Páris a színhelye és az egész világ a szemlélője. Bertulus vizsgálóbíró irodájában rejtelmes szálak szövődnek és oldódnak. Csillogó egyenruhájú katonai elékelőségek egymás kezébe adják az ajtókilincset és Bertulus keze alatt titokzatos akták zizegnek. Ennek a szerény vizsgálóbírónek az alakja, akit máskor a francia burokráciában észre sem vesznek, és oly csöppnyi szerepet játszik, most napról-napra megnő. És

meg és őket őszintének hittem, de alighogy megbiztam hűségükben, rájöttem valami árulásukra. Bolondnak gúnyoltak vagy még csúnyább nevekket illettek.

A király ekkor felkelt s lassu léptekkel sétált a szobájában.

— Ugy látszik, folytatta, hogy az élet viszonyai úgy vannak berendezve, hogy azokban csak közönséges lelkű emberek találhatják magukat jól; hogy valaki boldoguljon, durva lelkűnek és flegmatikusnak kell lennie. Aki nem ilyen, azt barátai és ellenségei egyaránt ekszcenrikusnak fogják mondani. Sokszor fájjalom, hogy nem vagyok olyan, mint más. A közönséges lelkű ember mindenféle kicsapongásra vetemedik; olyan könnyen veszi az elaljasodást, mint a réce, mely a víz alá bukik, aztán felbukkan s magát megdörzsi. — Nekem már a gondolat is, hogy valami olyasmit tehetnék, ami elaljasíthatna, kinokat okoz és bámulva nézem, mődon a közönséges lelkű emberek olyan gyalázatoságokat követnek el, melyektől utálatat fordulok el; ők pedig nincsenek is aljasságuk tudatában. Saját lényem is talány előttem. Szülőim nem voltak abnormisan érzékenyek, sem túlságosan moralisak. Poe szülei sem. Irataiból ítélve, ő is hasonló utálatot érzett az elaljasodás iránt, mint én.

De elég creje volt, hogy ezt utkolja s úgy tett, mintha a világ romlottságát helyeselné, mert érezte, hogy különben nem tarthatja magát. Én szerencsétlen gyermek voltam, olyan dolgok történtek velem, melyek a gyermek szívet vérig sértették. Pedig nem bántak velem túlságosan szigorúan, de az én természetem nem volt hasonló a többi gyermekekéhez, azért engem sok dolog sértett, amit más gyermek talán észre sem vett volna.

Nemsokára megtanultam, hogy az érintkezés mással fájdalmat okoz, azért csak akkor voltam elégedett és boldog, mikor magamra lehettém, távol az emberektől. Felőtt embernek is nehéz elzárkózni, gyermeknek pedig lehetetlen; kénytelen voltam szívtelen tanítóim akaratahoz alkalmazkodni, el kellett fogadnom olyan emberek társaságát, akik azt hitték, hogy az én természetem is olyan, mint az övék, durva és állatias.

A száraz tantárgyakat őszinteszereleg visszautasítottam és azért gyöngy elméjünek váltak és miután órákig ültem egy helyen és álmodoztam, kigúnyoltak és gúnynevekkel illettek.

Valódi szerencsétlenség az olyan organizáció, mint az enyém. Sokan azt hiszik, hogy örült vagyok és ezt nyíltan hirdetik. Az örült pedig nem ismeri lelkiállapotát; ellenben

én kutatom és analizálom lelki világomat, amit az örült nem tehet. Én egyszerűen olyan teremtes vagyok, aki kiesett az akkordból és nincs harmoniában az emberek többségével. Ami másokat mulattat, az engem untat; a társaságot kerülöm, a nőknek, kik velem kaczerkódnak, kitérek az utjokból; ha költő volnék mindezt leírnám versekben s művemet ünnepeleék, de nincs meg bennem a Poe tehetsége, hogy érzelmeimet kifejezhessem — s így gúny tárgyává lettem és örültnek deklaráltak.

Hogy lelki világom ez irányban fejlődött, arra nagy befolyással volt az az esemény, hogy le kellett mondanom szerelmemről, első és egyetlen szerelmemről és azt ki kellett tépni szíveimből.

A király elhallgatott. Aztán hosszú szünet után folytatta:

— Önnek elmondom az egészet, mert jól esik, ha a nagy eseményről, mely egész életem folyására befolyást gyakorolt, őszintén beszélhetek. Ön tudja, hogy én Zsófiát egykori jegyesemét imádtam. Ha a sors úgy akarta volna, hogy őt nőül vehetem, talán belőlem sem vált volna emberkerülő mizantróp. De nem vehettem nőül, mert tiltotta a lovagiaság, melylyel arámnak tartoztam. A dolgot így történt:

félelmetesen nagy lesz. Ez a Bertulus, aki máskor a verekedő Angot asszonyok, a „csarnok hölgyei“ között csinál rendet, most mindennap megeszik egy epaulette-t, elnyel egy kapitányt vagy ezredest, elnyeli a „nemzet büszkeségét“, a hadsereget, amelyet csak pár nappal ezelőtt, a július tizenegyedikünnepen, amikor en plein parade elvonult Felix Faure előtt, negyvenezer ember éltetett és elnyeli talán Brissont a kabinetjével együtt. A „Figaro“ krónikása, Alfred Capus, a napokban humorizált azon, hogy Párisban már talán egyetlen asszony sem biztos benne, hogy férje hazajön-e ebédre. Ami még tegnap jókedvű ötlet volt, abból holnap megdöbbentő való lehet. Sőt már ma is az, mert Bertulus sorra kiadja az előállítási parancsokat és Páris sem adta még ki minden szenczációját.

Mai távirataink a következők:

Páris, július 21.

Ma éjjel Párisban több letartóztatásról beszéltek, amelyek Bertulus vizsgálóbírónak Esterházy ellen folytatott vizsgálata során történtek volna. Állítólag főrangú katonákról van szó, akik az Esterházy-nak tulajdonított távirat-hamisításban döntő szerepet játszottak s az egész Dreyfus-pörnek mozgó rugói voltak. A „Figaro“ ma rejtelmesen czélogat mindenféle titokzatos dologra s többi közt ezt írja:

„Tegnap Bertulus vizsgálóbíró két álló óráig hallgatta ki Henry ezredest, a hadügyminisztérium kémkedési osztályának vezetőjét. Előzőleg igen sokáig értekezett a vizsgálóbíró a köztársaság első főügyészével. Azt mondják, hogy Esterházy részéről nagyon érdekes és feltűnő leplezések várhatóak, s hogy a lakásán lefoglalt iratok között rendkívüli fontosságúak vannak. A „Matin“ azt mondja, hogy Henry ezredes vonakodott a vizsgálóbírónak átadni az Esterházyra vonatkozó személyi iratcsomót s hogy a vizsgálóbíró csak a hadügyminisztérium útján juthatott végre az iratokhoz.

A „Matin“ egyuttal tud egy oly egyén letartóztatásáról, aki az első Dreyfus-ügyben nevezetes szerepet játszott és azóta Esterházyval sokat érintkezett. Az illető katonatiszt.

A dolgok megértéséhez szükséges tudni azt, hogy katonatisztek nem katonai jellegű

vétségeikért a polgári bíróság elé tartoznak. Ennélfogva a polgári vizsgálóbíró katonatisztek is letartóztathat, csupán értesítenie kell a hadügyminisztert a megtörtént letartóztatásról.

Amiről Páris beazél.

Páris, július 21.

Az egész városban el vannak terjedve azok a hírek, amelyek szerint magasrangú személyiségeket fogtak el a Dreyfus-Esterházy-ügyből kifolyólag. Az elfogatások azokkal az „Esperanza“ aláírásu levelekkel függnek össze, amelyeket Esterházy hamisított. Az állítólag elfogott személyiségek a Dreyfus elítélésében nagy szerepet játszottak. Páris azonban mindezen hírek dacára is teljesen nyugodt.

Bertulus vizsgálóbíró, úgy látszik, nagyon jelentékeny anyagot gyűjtött össze. Adataiból világosan kitűnik az, hogy az „Esperanza“ leveleknek hamisítója teljesen azonos a katonai attaché-hoz írott levelek szerzőjével.

Hir szerint Pays asszony, Esterházy kedvese, maga is Esterházy ellen vallott. Pays-t és Esterházyt nagyon gyakran szembesítették egymással a vizsgálat alatt, ami mindenestre feltűnő dolog.

Bertulus vizsgálóbíró a nyomozás alkalmával megállapította azt is, hogy miket tett Esterházy civilkorában és megismerte életének jókora részét. Bertulus tudja, hogy mit tett Esterházy 1859-től 1886-ig, amikor az idegenek légiójába lépett be. És ezt fontos tudni!

Esterházy a pápai gárdista-csapatból lépett át a francia idegen légióba.

A „Libre Parole“ hevesen tiltakozik az ellen, hogy az Esterházy személyére vonatkozó iratokat, amelyeket idáig a hadügyminisztériumban őriztek, most kiadták a vizsgálóbírónak. Mert hisz ezekben az iratokban — mondja — úgy sincs egyéb, mint az Esterházy katonai pályafutásáról feljegyzett néhány adat.

Bertulus a vizsgálatot kiterjesztette abban az irányban is, hogy miféle viszonyban állottak Drummond munkatársai Esterházyval. Meg kell állapítani, vajjon Drummond és munkatársai csak lázító cikkeket irtak-e Esterházy ér-

dekében, vagy pedig táviratokat, leveleket és levelezőlapokat, avagy még egyéb okiratokat is készítettek Esterházyval és Esterházy számára. (N. Fr. Pr.)

Páris, július 21.

Fabre vizsgálóbíró ma délután kihallgatta Pellieux tábornokot és Ravary őrnagyot. Piquard-t valószínűleg holnap hallgatják ki. Bertulus vizsgálóbíró ma Esterházyt, madame Pays-t és Henry ezredest hallgatta ki.

A bujdosó Zola.

Berlin, július 21.

A „Nordostsee-Zeitung“ jelenti ma Kielből: Zola ma reggel Kielbe érkezett. Hir szerint az a szándéka, hogy egy német személyszállító gőzösen Norvégiába hajózik. Találkozni óhajt Björnson Björnsternevel, hogy egész részletességgel megtudja tőle, mit mondott Hohenlohe herceg birodalmi kancellár a Björnson levelében említett müncheni személyiségnek a Dreyfus-ügyben.

Páris, július 21.

Hir szerint, a semmitőszék már a jövő hónapban foglalkozik Zola azzal a kifogásával, hogy a Dreyfus és Esterházy-ügyek együvé tartoznak.

A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítás.)

A spanyolokat a mai napon nagy meglepetés érte. Miles tábornok, az amerikai csapatok fővezére, sürgősen felkérte Mac Kinley elnököt, engedné meg neki, hogy a spanyolokat otthon a házájukban támadja meg.

Kár volna szót vesztegetni e terv örült voltának bizonyítására, mert ilyesmire csak egy amerikai vasárnapi generálistól telik ki, hanem azt igenis konstataljuk, hogy a spanyolok hadvezetésének hihetetlen gyengesége és korrupciója adhatta csak okot arra, hogy ilyen hóbortos idea még egy elbizakodott amerikai generális koponyájában is megszülessen.

Mert a spanyoloknak véghetetlenül szánalmas hadi szereplésében meggyilkozott ennek a degenerált latin népnek az évszázadokon át felhalmozódott mulasztása, hibája és bűne.

Milliárdokat költöttek hadi czélokra s hadseregüknek nincsen se szervezete, se felszerelése, a hadihajóknak nincsenek ágyúi, még csak elegendő senkik sincsen, hogy legalább alkalomadtán elszökthessenek az ellenség elől.

Az egész nemzet csupa nagyhangú frázis és tehetetlenség. Az adminisztráció és a kormányzat csupa eszmeszegénység és korrupció.

Gyengék még ahhoz is, hogy rettenetes hibáikat s arczpíró vereségeiket beismerjék a egy idejekorán megkötött békével egy új, életrevalóbb korszaknak az alapját vessék meg.

Mintha a nemzetek nemezise még nagyobb csapásokat akarna rájuk mérni, hogy annál jobban megérjenek az önbeismerésre, még most is dolgozik bennük a hidalgó-vér s még most sem ismerik be csufos leveretésüket, amikor már tényleg tönkre vannak téve. Megérhetik még azt a szőgyent is, hogy az elkapott Unio tényleg a nyakukra küldi Watsont a flottával s nem lesz egy ágyunaszádjuk sem, amely az amerikai hajóhaddal szemben az utolsó spanyol hadihajó szánalmas komédiáját végigjátszhatná.

A spanyol nép forrong s a kormány azt hiszi, hogyha szájkosarat tesz a polgári szabadságokra, akkor minden rendben van. Azt hiszik, a legközelebbi napok eseményei szomorú lapokkal fogják gazdagítani Spanyolország történetét.

A mai nappal érkezett táviratok a következőket jelentik:

A diktatura Spanyolországban.

Madrid, július 21.

A „Gaceta de Madrid“, a spanyol hivatalos lap közli azt a királyi rendeletet, amely a spanyoloknak és a Spanyolországban lakó idegeneknek bizonyos, az alkotmányban bizto-

Eljegyzésünk után fényes ünnepélyeket rendeztem; esténként együtt meglátogattuk a parkot és aztán a zajos társaságtól elvonulva, leültünk egy padra a tó partján, ahol a félhomályban egymásra támaszkodva ábrándoztunk.

Egy holdvilágos éjjel, midőn a hold a fellegek közé rejtőzött, csodás vonzalom szállott meg és én magamhoz szorítva arámat, egy csókot nyomtam homlokára. E perczen a hold előtört a fellegek közül és én Zsófia arczán egy kétségbeesett, keserű kifejezést láttam, mely szívem mélyéig hatott. Feltámadt bennem a gyanu, vajjon Zsófia engem szeret-e, vajjon nem enged-e csak szülői és rokonai parancsának, midőn irántam rokonszenvet mutat, mert azt tudtam, hogy hozzám való érzelme nem valódi szerelem, de reméltem, hogy majd idővel azzá válik. E gyanu lelke- met gyötörte, elhatároztam, hogy minden áron meg kell tudnom, nem kényszerítik-e Zsófiát a velem való házasságra.

— Másnap este újra egymás mellett ültünk a tó partján.

Mindakten hallgattunk.

— Zsófia — kérdeztem végre — szeret-e igazán?

— Szeretem — felelte — és tiszteltem mint királyomat.

Egy darabig csöndben ültünk.

— Zsófia — szóltam újra — ön engem nem szeret.

Zsófia hallgatott.

— Érzem, hogy nem szeret, ön csak családi kényszernek enged. Szóljon őszintén.

Ekkor felkelt Zsófia a padról és lábaimhoz borult. A hold fényénél láttam, milyen fájdalmat fejeznek ki arczvonásai s mint hullanak könyei.

— Királyom, suttozta, én mást szeretek, de inkább meghalok, semhogy ne engedelmekedjen szülőimnek.

— Köszönöm bizalmát, bárki is az, ígérem, hogy annak neje leszek.

Ezzel távozott, mert tovább nem bírtam elfojtani zokogásomat.

Ime ez az egész.

Szavamat megtartottam. Kijártam a szülőik beleegyezését, hogy Zsófia férjhez mehessen Alençon herceghez.

Erre a király könyös szemekkel kezét szorított velem és távozott.

II. Lajos bajor király a stahrenbergi tóban lelta halálát mint öngyilkos; az alençon hercegné pedig a párisi jótékonyági bazárban elégett. Uj. gróf Bethlen Miklós.

sított jogait felfüggeszti. Ezek a felfüggesztett jogok a következők:

4. §. Spanyol alattvalót, vagy külföldit csak a törvény által előírt esetekben és formában szabad elfogni. Az elfogottakat ismét szabadlábra kell helyezni, vagy a hatóságoknak kell átadni az elfogtatást követő első 24 órában belül. Legfeljebb 72 órával azután, hogy az elfogottat illetékes bírja elé állították, a fogság megszüntetendő vagy börtönbüntetésévé változtatandó. Ugyanazon határidőn belül az érdekelték előtt az illető határozatot felolvassák.

5. §. Spanyol alattvalót az illetékes bíró parancsa nélkül bebörtönözni nem lehet. A bebörtönözést elrendelő hivatalos parancs érvényesnek vagy érvénytelennek nyilvánították a gyanúsított hűnösnek kihallgatása után, a megtörtént bebörtönözést követő 72 órában belül.

6. §. Spanyol alattvalónak, vagy Spanyolországban lakó idegeneknek lakásába senki be nem hatolhat az ő beleegyezése nélkül, kivéve a törvény által világosan megszabott eseteket. Házkutatás minden esetben csak az érdekeltnek, vagy családja egyik tagjának, vagy az ugyanazon községben lakó két tanúnak jelenlétében történhetik.

9. §. Spanyol alattvalót, vagy idegent előzetes bírói határozat nélkül nem lehet arra kényszeríteni, hogy lakását, illetőleg lakóhelyét megváltoztassa.

13. §. Minden spanyol véleményét és gondolatát szóval és írásban szabadon fejezheti ki; sajtó útján is, előzetes cenzúra nélkül. Minden spanyolnak joga van a békés egyesülésre és szövetekezésre.

A kormány felfüggesztette tehát az egyéni szabadságot, a sajtó- és a gyülekezési szabadságot. A miniszterek kijelentették, hogy a szabadságokat nem akarják tulságosan korlátozni, nem szabad azonban írni vagy beszélni: a királyi családról, a kormányról, a hadseregről, a tengerészetről, a háborúról, a békeről, a közrendről, egyszóval semmiről, ami általános érdekű. Egyetlen lap sem jelenhetik meg a katonai hatóságok előzetes cenzúrája nélkül. Könnyen elképzelhető most már, hogy mi származik ebből. Itt Madridban, ahol száznál több napilap jelenik meg, egy egész csapat tiszt sem végezheti kellő gyorsasággal a cenzúra munkáját. Így hát a lapok nagy késéssel jelennek meg. Mivel pedig a cenzúra piros-plajbásza nagy buzgalommal dolgozik, azok a lapok, amelyek körforgó-gépeken nyomtatnak, igen sok, üresen hagyott helylyel jelenhetnek meg, ami azoknak különös képet kölcsönöz. A nép fantáziája a fehér helyekre mindenféle rémhírt költ és így napról-napra fokozódik az ideges nyugtalanság.

Mi birta rá a kormányt a diktatura elrendelésére? Kielégítő választ senki sem adhat a kérdésre. Egyesek szerint azért történt, hogy az alphoncini monarchiát meg lehessen menteni, illetőleg, hogy a republikánusokat és karlistákat, akik most ismét mozognak, féken tarthassák. Mások szerint magának a kormánynak az egzsztencziájáról van szó. A kormány ugyanis az ország közvéleményének kijátszásával békét szeretne kötni, miután a háborút oly nyomorult módon szervezte és vezette.

Az országban pedig e tehetetlen, zsanok kormány ellen mindinkább emelkedő elleneség érzület észlelhető és féltő, hogy ezek az intézkedések kitörésre bírják a szenvedélyeket. Leírhatatlan a főlháborodás a kormány ellen, mely liberálisnak mondja magát és oly emberek áll, kik harmincz év előtt életüket kockáztatták a demokratikus szabadságok kivívásáért, amelyeknek most elfojtatását czélozzák. Ez a főlháborodás rövidesen sajnálatos rázkódtatásokat fog okozni. Ugy látszik, hogy az ország hatalmas átalakulás küszöbén áll. Legaggasztóbb az a jelenség, hogy nemcsak a régi felforgató pártok, — akiknek hívei sohasem voltak tulsokan — hanem a nemzetnek különben konzervatív része is valami új rendszer, valami modern változás után vágyódik.

Reformok a Filippini-szigeteken.

Madrid, július 21.

A helyzetnek a Filippi-szigeteken való jobbrafordulása következtében Augusztini és Riosz tábornokokat a spanyol kormány felba-

talmazta a legmesszebbmenő reformok életbe léptetésére. Intézkedés történt arra nézve is, hogy a gyorsabb hírszolgalat érdekében Manila és Hong-Kong közt állandó hajóösszekötés létesüljön.

Az Unio tervai.

New-York, július 21.

A „New-York Herald“ egy washingtoni távirata azt mondja, hogy bármi lesz is a Filippini-szigetek, a Mariánák és Karolinák sorsa, az amerikaiak Puerto-Ricot mindenestre megtartják. Elhatározták, hogy a szigetet erős katonai és tengerészeti állomássá alakítják át, hogy az Nyugat-India, a Karaibi-tenger és a jövődöbeli Panama-csatorna felett uralkodhassék. Mac Kinley elnöknek Watson hajórajával nemcsak az a szándéka, hogy a spanyol tengerpartokat nyugtalanítsa, hanem hogy Európa is fogalmat szerezzen az amerikai tengerészet hatalmas voltáról. Az Unio arra akarja kényszeríteni a madridi kormányt, hogy Amerika minden kívánságát teljesítse.

London, július 21.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Washingtonból Canadán át:

Miles tábornoknak Siboneyből Puerto-Rico-ba való elutazása ismét kétséssel teli szöveget tartalmazott. Ezt annak a körülménynek tulajdonítják, hogy a tengerészeti miniszterium nem adhat hajó-kisérletet melléje. A jelentések, amelyeket Alger hadügyminiszter eközben Tampából kapott, azt mondják, hogy a Puerto-Ricoba rendelt expedíció egyrésze, amelyet a tampai táborból állítottak össze, már elindult, de néhány nap fog elmúlni, amíg a hajók Key-Westből kifuthatnak.

A dics-szomjas Miles.

New-York, július 21.

A „New-York Journal“ washingtoni tudósítója jelenti táviratilag:

Miles tábornok sürgősen kéri Mac Kinleyt, engedje meg, hogy hadseregét Puerto-Rico elfoglalása után Spanyolország ellen vezethesse.

Az Unio és a felkelők.

Washington, július 21.

Mint hogy a Santiago előtt álló amerikai haderő és a felkelők csapatai között igen feszült a viszony, a kubai yunta táviratozott Garcianak és a többi felkelő tiszteknek, hogy nem helyesli az amerikaiakkal szemben Santiago mellett tanúsított maguktartását. A yunta Kuba ügyét komolyan veszélyeztetve látja, ha a felkelők vezetői továbbra is olyan magatartást tanúsítanak az amerikaiakkal szemben.

New-York, július 21.

Garcia, a kubai fölkelők vezére vasárnap óta elfűnt a santiagoi táborból. Azt hiszik, hogy Gomezhez ment, akivel az amerikaiakkal szemben követendő eljárásról beszélt meg. Egy másik verzió szerint Bagamoba utazott, hogy ott megakadályozza a spanyol csapatok egyesülését.

Garcia halálhíre.

New-York, július 21.

Az „Evening Post“-nak jelentik Kingstonból, hogy a Siboneyből oda érkezett kubaiak azt mondják, hogy Garcia, a fölkelők vezére meghalt.

Santiago védőinek hazaszállítása.

New-York, július 21.

A santiago de cubai spanyol foglyoknak hazájukba való szállítására vonatkozó tárgyalásokat befejezték. A szállítást a spanyol transatlanti gőzhajó-társaságnak engedik át, amelyet New-Yorkban a Ceballos és társa cég képvisel. A szerződés szerint a társaság kilenc napon belül öt hajót és tizenhét napon belül további két hajót köteles Santiago előtt készen tartani. A szállításra szükséges többi hajót három hét alatt köteles az Unio rendelkezésre bocsátani.

A társaság minden közkatona után husz dollár és minden tiszt után huszonöt dollár

szállítási díjat követel; a szállításhoz 24.000 közkatonára és 1000 tisztre számítanak. A foglyok hazaszállítása az Egyesült-Államoknak 535.000 dollár költséget okoz.

Konfliktus a felkelőkkel.

New-York, július 21.

Az „Evening Journal“-nak táviratozzák Santiago de Cubából tegnapi kelettel:

Garcia levelet írt Shafter tábornoknak, amelyben tudatja, hogy a felkelők nem fognak többé az amerikaiakkal együttműködni, hanem függetlenül fognak eljárni, mint az amerikaiak megérkezése előtt. Garcia ennél fogva csapataival visszavonul a hegyek közé.

A béke.

Madrid, július 21.

Néhány miniszter kijelentette, hogy mitsem tud arról, hogy békétárgyalások vannak folyamatban. Ha ily tárgyalásokat indítanak, Almodovay del Rio külügyminisztert és Gamazzo közoktatásügyi minisztert fogják azok vezetésével megbízni.

Új spanyol kormány.

Páris, július 21.

Madridból jelentik: Nemzeti miniszterium alakításáról beszélnek, amelyben Polavieja tábornok venné át a hadügyi tárczát s amelybe Weyler tábornok is belépne. A Weyler elfogatásáról szóló hír valótlán. Weyler, midőn a regenskirályné legutóbb fogadta, kifejezte odaadását a királyság iránt.

TÁVIRATOK.

A bolgár fejedelem Oroszországban.

Pétervár, július 21. A „Novoje Vremja“ a bolgár fejedelmi pár látogatásáról szólva, azt mondja, hogy néhány év előtt ily látogatás lehetetlen lett volna, mert felkeltette volna Európa gyanakodását. A viszonyok azonban azóta megváltoztak a Balkán-félszigeten a béke javára. A mindent meggyógyító idő objektív, józan korszakra vezetett, amely remélhetőleg tartós lesz. Az oroszok szenvedélyes szülei érzelme lassankint alábbhagyott, de ez az érzelme különben sem irányult soha arra, hogy Bulgáriát orosz kormányzáságnak tekinték. Boris herceg áttérése a bolgár-orosz viszonyok mindenkorra a kölcsönös, nyugodt politikai jóindulat jellegét adta. Bulgáriáról tudja, hogy mint tilalomkő áll az aegéi-tengerhez és Konstantinápolyba vivő uton, Oroszország pedig tudja azt, hogy Bulgária nem akar ellenséges előrs lenni a Balkán-félszigeten és így elenyészik az utolsó árnyék is Oroszországnak és Bulgáriának egymáshoz való viszonyában. Boris herceg orthodox nevelése arra mutat, hogy Ferdinand fejedelm belátta, hogy a hatalmas Oroszországhoz való szoros politikai és szellemi csatlakozás elősegíti, Bulgária történelmi feladatának teljesítését, amely Bulgária függetlenségének fenntartásában áll. Ezért üdvözi a fejedelmi párt orosz földön.

Pétervár, július 21. A „Journal de St.-Petersbourg“ szívélyesen üdvözi a bolgár fejedelmi párt, a fejedelmet, akinek legfőbb célja, hogy virágzásra juttassa országát, amelyvel Oroszországot oly szoros kapcsolat fűzik egybe, valamint a császár keresztfiát, a fiatal Boris herceget, akinek oly emlékeztető körülmények között történt áttérése az orthodox egyház kebelébe új kapcsolatot alkotott Oroszország és a bolgár nemzet között.

A detmoldi viszály.

Berlin, július 21. A félhivatalos lapok még nem kaptak utasítást arra, hogy a detmoldi viszályról szóló hírt megczáfolják vagy legalább helyreigazítsák. Ebből azt lehet következtetni, hogy a dolog fővonásaiban megfelel a valóságnak. Vilmos császár távirata nyitott volt és nem volt siffrózva, rendes uton jött Detmoldba, de mért a herceg birtokain volt, utána küldték. A távirat sok kézen ment át, tehát lehet benne hiba. A regensherceg nagyon elesodálkozott, amikor a konfliktusról szóló híreket olvasta a lapokban.

Az olasz zavargások.

Róma, július 21. Amint a lapok jelentik, Umberto király legközelebb alá fogja írni azt a rendeletet, amelylyel a nápolyi ostromállapotot megszüntetik.

A tartalékos hadbíró büne.

Bozen, július 21. Az itteni katonai becsület-bírószék vizsgálatot indított dr. Budik itteni nemzeti-radikális ügyvéd ellen, aki a hadseregben tartalékos hadbíró. Az eljárásra okul szolgált az ügyvéd kifejezett Schönerer-párti magatartása, valamint az, hogy politikai tüntetéseket részt vett.

A csár riadója.

Pétevár, július 21. Miklós csár ma reggel riadót ívatott a krasznój-szelői táborban és Alexandra csárnával jelen volt a gárda-hadtest hadgyakorlatán.

Pénzszükség Chilében.

Valparaisó, július 20. A kamara ma a papirospénz behozatala tárgyában tanácskozott. Ezalatt a parlamenti épület előtt nagy néptömeg gyűlt össze és munkát követelt. A nép magatartása olyan fenyegető volt, hogy a rendőrségnek és nagyszámu katonaságnak kellett közbe lépnie. Számos elfogatás történt. Az ötven millió dollár értékű papirospénz kibocsátására vonatkozó törvényjavaslatot elfogadták. Minden üzlet szünetel.

A genfi zavargások.

Genf, július 21. Az építőmunkások strikeja miatt, amely komoly zavargásokra vezetett, úgy, hogy csapatokat kellett kirendelni, Verguanini szociálista olasz munkásitkárt és négy más olasz munkást kiutasítottak. A kiutasítottakat a határra viszik.

A szökött alelnök.

Hamburg, július 21. Peterholm-t, a falkething szociálista frakciójának tagját és a kopenhágai község tanács alelnökét, akit a községi vagyon szabálytalan kezelésével vádolnak s aki Kopenhágából megszökött, itt tartóztatták.

HIREK.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— **A walesi herceg betegsége.** Londorból jelentik, hogy a hercegnek alighanem operálni kell a lábát. A láb egyes töréseit az orvosok ezüstdróttal akarják összekötni. Hogy milyen eszközhöz fognak nyulni az orvosok a beteg gyógyításánál, az attól függ, minő eredményekre vezetnek a Röntgensugarakkal végzett vizsgálatok. A herceg állandóan jókedvű és avval tölti az idejét, hogy elektrofonon hallgatja a londoni hangversenyeket. Az elektrofon a herceg szobájába van bevezetve és valamennyi londoni színházzal össze van kapcsolva.

— **Bosnyák vendégek Budapesten.** Petrovsky Petro J. szerajevói alpolgármester ma este Budapestre érkezett és a Hungária-fogadóba szállott; társaságában van Szerajevó városának négy előkelő férfia, névszerint lovag Zarzyckzy Miron, kormánybiztos; Nechansky Ferencz jegyző; Salom J. Salomon városi tanácsos és Hulusi Mehmed orvos, kik az alpolgármester vezetése alatt küldöttségileg fognak tisztelegni a magyar kormány előtt.

— **Gróf Zichy Jenő utja.** Gróf Zichy Jenőtől a következő, július 12-dikéről keltezett levél érkezett kiadójához:

Tomskból nyolcz napja jöttünk el, egy héti utaztunk az Irtisch folyamán, míg ide Omska érkeztünk. Szép vidéken jöttünk keresztül, de a forróságtól rémítően szenvedtünk, a szunyogok és apró legyek is nagyon kinozták, a hőmérő árnyékban 30—32° Reaumurt mutatott, a napon 40—42° felül. Rémitő állapot volt. Az éjjelek pedig hidegek voltak. Omskban érintjük mostan először a siberiai vasutat, öt napi tartózkodás után azon indulunk Tomskba — két napi ut — 5—6 napi tanulmány, onnét Krasnojarsk a cél. Ott tartózkodási

időnk augusztus 1-jétől augusztus 15-dikéig terjed. Krasnojarskból csináljuk azt a kirándulást Jenysseyre fel és le a Minussinkra; ez utóbbihoz négy nap utazunk és négy-öt napig marandunk ott.

Tomskból július 3-án indult el a Felső-Ostia-kokhoz Obzorra dr. Pápay, a nyelvész, ott három hónapig maradván, onnét lemegyen Ufára a Baschkerekhez, ahol újból három hónapig marad és így valószínűleg jövő áprilisban jön haza. Július 5-én külön bárkával indult az alsó Ostiakokhoz dr. Jankó János Szurgutra, megszerzendő az összes néprajzi tárgyakat, amiket a Nemzeti muzeum számára he akarak szerezni és megfigyelendő és tanulmányozandó az összes foglalkozásaikat. Dr. Jankó Szurgutról Tomskba jön, onnan vasuton Ufára megyen, ugyane célból a Baschkerekhez, ott is fényképészeti felvételeket teend. Dr. Jankó november vége felé tér haza.

Utunk eddig jól megyen és még eddig semmi nagyobb baj a társaságot nem érte. Az eredmény abszolte kielégítő. De most még hátra van a Krasnojarsk, Irkutsk, Baikal, Góbi ut, amely kétezer mértföldnyi utról nagyon rossz híreket hallunk. Nehéz is, veszélyes is!

Majd csak keresztül segít a magyarok Istene! Krasnojarskba írjon és küldjön egy pár újságot, odáig elmegy a siberiai vasut, a posta odaérkezhetne tizenkét-tizenhárom nap alatt, csak hogy a postát csak minden hat nap menesztik Krajnojarskba és innét minden tizenkét nap indítják székeren Irkutskba, stb. Z i c h y Jenő.

— **Az áradat ellen.** A legutóbbi galicizai zavargások következtében ezerszámra vándorolnak ki Galiczia egyes vidékeiről a zsidók. Mint más alkalmakkor, például az Oroszországból való kitiltás után, most is Magyarország felé veszik útjukat, hogy a határszéli megyéket elárasszák. Ezt akarja megakadályozni Matolay Etele, Zemplén vármegye alispánja, aki az összes, megyéjébéli főszerbákhoz és csendőrpapancsnokokhoz körröndeletet intézett, amelyben felszólítja őket, hogy tartásuk hazafias kötelességüknek a galicizai bevándorlás megakadályozását.

— **József főherczeg szemleuton.** József főherczeg — mint levelezőnk jelenti — tegnap éjjel Debreczenbe érkezett, hogy a 3. honvéd gyalogezred felett szemlét tartson. A vasuti állomáson, noha a főherczeg hivatalos fogadtatás mellőzését kérte, Debreczen szereplő egyéniségei mind megjelentek. A város közönsége nevében Simonffy Imre polgármester üdvözölte, mire a főherczeg válaszólt, kijelentvén, hogy örömmel jön öt év után Debreczenbe, mely idő óta szeretete és ragaszkodása Debreczen minden polgára iránt nemhogy csökkent volna, de hatalmasan növekedett. Az éljenzés csillapodtával a bemutatkozások történtek meg, mely után a főherczeg a város ötos fogadján a Bika-szállodában berendezett lakására hajtatott. Ma a főherczeg szemlét tartott a harmadik honvédezred felett, folytonosan gyalog járván az ezred századai között. A szemle végzetével maga köré gyűjtötte az ezred tisztikarát, megköszönte, hogy az ezred kiképzésére olyan kitünő gondot fordítottak és teljes melegegedését fejezte ki. Délben a főherczeg ebédet adott, melyre néhány polgári és katonai előkelőség volt hivatalos. Kése a dalárda szerenáddal tisztelte meg a főherczegét, aki a kedves figyelmet megköszönte. Holnap a főherczeg szemlét tart a honvéd-huszár-ezred fölött és már délben tovább utazik.

— **Lovag Marczianyi György halála.** A magyar geneologiai és heraldikai irodalomnak egyik kiváló uttörő munkása halt meg ma reggel Budapestén lovag Marczianyi György személyében. Ismert alakja volt a fővárosnak. Munkái, kutatásai révén összeköttetésben volt ugyezolyan az egész magyar nemességgel, külföldi és hazai lapokban megjelent cikkei szivesen olvasták s megutott érdekes pályája nagyon kiemelte a sokaságból. Volt közös hadseregbeli tiszt, szolgált a honvédség-mel és küzdött a karliáták között Don Carlos seregében is. Lovag Marczianyi György a sácliei Marcziani lovagok régi lombard családjából való.

Magyarországban, Iglón született, 1848-ban. Előbb a löcsei és rimaszombati gimnáziumban tanult, aztán a hainburgi katonai iskolába került, ahonnan mint hadapród-káplárt az 56-dik gyalogezredbe sorozták. A porosz háboruban már hadnagy volt és részt vett a náhodi, skalici és königraetzi csatában. Később átlépett a magyar honvédségbe és a hetvenes évek végén Spanyolországba ment, hogy Don Carlos seregében küzdjön a Bourbonokért. Estellánál meg is sebesült.

Irodalmi működését a nyolczvanas években kezdte meg. Novellákat írt, de csakhamar a publicisztikai térére lépett és a nevesebb hazai és külföldi lapokban sűrűn megjelentek cikkei. Hajlandósága leginkább a történelmi nyomozás felé vitte s lassankint teljesen a geneologiai és heraldikai irodalom terére lépett, melynek hazánkban egyik uttörő munkása volt s egész sereg régi nemesi család okiratait, családfáit Marczianyi kutatta fel. Marczianyi György lovag két év óta beteg volt. Egy régi, ifjúkori betegség tünetei ujultak ki rajta tüdővész társulásával. Az erős, izmos ember sokáig nem törődött bajával, orvossal sem kezeltette magát, de ez év elején annyira súlyosbodott állapota, hogy fekvő-beteg lett. Junius elején annyira fellábadt, hogy kezelő orvosa, dr. Nagy Albert tanácsára fürdőbe ment, ahonnan látszólag javultan tért haza. A kezelő orvos azonban hozzátartozóit már akkor előkészítette a katasztrófára, amely ma reggel Marczianyinak a Nádor-szállodában volt lakásán he is következett. Az éjjel hirtelen óriás tüdővérzés fogta el, amelyet dr. Nagy injekcióval elállított, de a beteg annyira elgyöngült, hogy ma reggel nyolcz órakor leánya, orvosi és ápolónője környezetében meghalt. Ma délután kivitték holttestét a kerepesi-temető halottas-házába.

— **Petőfi-émléktáblák Pozsonyban.** Levelezőnk írja, hogy a pozsonyi magyarság komoly mozgalmat indított annak a háznak emléktáblával való megjelölésére, amelyben Petőfi pozsonyi tartózkodása alkalmával lakott. Ezenkívül a hegyi liget második „Bimbóházát” is emléktáblával óhajják megjelölni, mert Petőfi itt szeretett tartózkodni leginkább és Pozsonyban írott valamennyi költeménye is ennek remek vadregényes táján született.

— **A minoriták nagygyűlése.** A minoriták szerzete október végén tartja meg Rómában generális választó nagygyűlését. Képviselve lesz ezen a világ valamennyi minorita-rendi tartománya. A szerzet generálisa leköszön állásáról ekkor és helyette az egybegyűlt rendfőnökök új választanak. A választáson, mely egy bibornok jelenlétében ütökos szavazással történik, a megválasztott generálistnak általános többséget kell nyernie. Az új generális elé kézcsokra járulnak ezután a választók és hűséget ígérnek neki. Az apostoli szentszék követeként jelenlevő bibornok pedig megerősíti a pápa nevében a választást és ezzel az új generális hat évre urává válik a rendnek, melynek ügyeit 12 főkormánytanácsossal együtt felelőség nélkül intézi. Minden alkalommal érdekes szokott lenni az ilyen választás, de az idei annyival is inkább az lesz, mert Rómából a minoriták megreformálását is tervezik már és a reform keresztülvitelének módját nagyon is belevág a rend jövőjébe. A minorita-szerzet ugyanis rend, a ferencziek rendjének testvérrendje; mert nemcsak mindkettőnek egy és ugyanaz volt az alapítója, hanem még a szabályzata is ugyanaz, csak hogy míg a minoriták engedélyt nyertek a XV. században arra, hogy közösen birtokot vehessenek a szerzet számára, addig a ferenczrendiek ezt sohasem kérelmeztek Rómától és így ok fekvőbirtokot nem törvénytörleg, de csakis a jogszokás alapján fogadhatnak el a szerzet számára. Egy a ferenczrendiekéhez hasonló reform tehát nagyon is sok bajt okozhatna ennek a rendnek; mert idők folyamán, főként Magyarországon igen sok kiváltságot kapott Rómától ez a rend. Sőt 1870-ben még azt a jogot is megnyerte, hogy Magyarországon némszak a világi papok ruhájához hasonló öltönyt viselhetnek a rend tagjai, hanem a fehér zsinór-öv helyett még szalagövet is hordhatnak Magyarországból, ahol tizenhét zardája van a rendnek és több gimnáziumot s plé-

bánját vezet, Csák Czirják fog résztvenni a generális választó nagygyűlésen és ő fogja a rendi nagy-kaptalant informálni a magyar szerzetesi viszonyokról. A nagykapitán választásától fog függni, vajjon megreformáljak-e a minorita-rendet is ép úgy mint a ferenczrendet, avagy nem.

— **Báró Fejérváry-laktanya.** A debreczeni II. honvédszász ezred 1. osztályának parancsnoksága átiratot intézett Nagyvárad tanácsához, melyben kéri, hogy a most ujonnan épülő honvédlorassági laktanya, melybe az ezred valószínűleg még az ősz folyamán bevonul, a honvédelmi miniszter nevével „báró Fejérváry-laktanya” nevet nyerje.

— **Akik háromszor esküdnek meg.** Ha az a fiatal házaspár, amelyről itt szólni fogunk, nem lesz hű egymáshoz, akkor igazán nincs semmi varázsa az esküvőnek. Mert ez a pár nem kevesebb eszű esküdött mag egymással, mint háromszor, még pedig három egymást követő napon. Chicagóban történt a dolog. A fashionable Windy City egyik előkelő háztulajdonosának leánya jegybent járt egy hasonlóképen előkelő családból való fiatalemberrel. Három nappal az esküvő előtt, mikor a sok meghívót már szétküldötték, az apának az az ötlete támadt, hogy próbaesketést rendeztet, hádd legyenek járatosak a dologban a szerelmesek, mire az esküvő napja megjön. Hivattak papot, aki minihogy rendbenlalta az irásokat, ráállt a próbára és annak rendje és módja szerint elintézte a dolgot. A tanúk és a nyoszolyólányok persze szintén funkcionáltak. Másnap megismételték a dolgot. Midőn azonban a próbaesketést követő vacsorához ültek, a menyasszony fejében rettenetes gondolat cikázott át.

— Atyám, szólj az apjához, én azt hiszem, hogy mi már egészen komolyan meg vagyunk esketve. Az engedély a zsebemben volt és egy valódi lelkész végezte el a szertartást annak rendje és módja szerint.

Az anya is megjött, de azért igyekezett gyermekét megnyugtanni. Szóltak az apának is, aki azt mondta, hogy a leány sejtése helyes, hogy nem egyszer, hanem már kétszer vannak megeskütve. A menyasszony nagyon le volt sújtva. Mít csináljanak a sok vendéggel? Mít mondjanak nekik? És száz és száz kellemetlenséget sejtettek az önkéntelen esküvő következményeképp. Végre az apa véget vett a sok gyötrődésnek és kijelentette, hogy harmadszor is meg fognak esküdni, akkor aztán nem lesz semmi baj. És meg is történt. Harmadnap, az előre kitűzött napon újból megtartották az esküvőt és igen jól mulattak. A lelkész azonban megadja az árát a furcsa próbaesketéseknek.

— **Magyar-cseh tragédia.** Mohácsról táviratozzák: Vidáman mulatott a vizlói nagykorosmában Drokopecz Antal prágai cseh legény a falu legszebb leányával. Az ösmerősök egyre intették a leányt:

— Vigyázz leány, vigyázz, mert ha itt terem a Jóska, akkor lesz nemulass!

A leány azonban nem azért volt leány, hogy hallgasson a jó szóra. Hallgatta a cseh legény nyögdécseléseit. Egyszer csak kinyílt az ajtó és belépett a Boros Jóska. A leány elhalványult, mikor meglátta a kedvesét. Aztán gondolt egyet és macska-alattomosággal odaszökött a Boros Jóska-hoz, aki villogó szemekkel mérte végig, míg a cseh legényre csak egy megretető pillantást vetett. De Drokopecz Antalnak is helyén volt a bátorsága és a leány után ment. A legény csak nézte a csehét, aztán meg akarta ütni. Ez azonban nem várt. Kihuzta a csizmájából hosszú kést és beledöfötte Boros Jóska-ba. A legény rögtön meghalt. A leány elfutott, a gyilkost pedig nyomban elfogták a csendőrök.

— Ne tudja senki... Ezzel a címmel — lapunk legutóbbi számában — megírtuk, hogy Klosterneuburgban két fiatal leány holttestét fogták ki a Dunából és hogy az öngyilkosok mindent elkövettek, hogy kiletüket ne tudja meg senki. A hatóságok nyomozása mindazonáltal kiderítette, hogy kik voltak. Magyar leány volt mind a kettő, a nevük Kohler Erzsébet (22 éves) és Brünner Teréz (20 éves) s egy vas megyei falucskából valók. Mindketten Klosterneuburgban szolgáltak s rajongó barátsággal csügtek egymáson. Nagy hajlandóság volt bennük a rejtelmes, misztikus dolgokra s gyakran eljárogtak a kártyavetőösköz,

hogy jövendőltessenek maguknak. A minap is voltak egy ilyen népholondító vén banyánál, aki azt jóvalta nekik, hogy a hullámokban fognak meghalni. Ez, úgy látszik, olyan nagy hatással volt a fogékony lelkű leányokra, hogy közös elhatározással együtt mentek a halálba.

— **Musztafa pasa halála.** A krótai tüzérségi főparancsnok, Musztafa pasa meghalt. Az elhunyt hűséges barátja volt monarchiánknak. A silistrai harcban kitüntette magát, hercegovinai tartózkodása alatt Ragusában benső barátságban élt a tisztikarral és azóta rokonszenvezett velünk. Az ő letterős védelmének köszörhették a magyar és osztrák kereskedők és az osztrák-magyar posta, hogy bántatlanok maradtak. A Kanaében tartzkodó 87-dik gyalogezred tisztjeinek mindenféle képen megkönnyítette a helyzetüket. Amidőn meglátogatta a „Mária Theresia” hajót, nagy tisztelettel fogadták. A kanaei osztrák-magyar kolónia nagyon sajnálja a derék pasát. A keresztény szegények is jötevőjüket gyűszojják benne. A pasa Pinter osztrák-magyar főkonzullal is jó barátságban élt. Temetésén a török előkelőségeken kívül az idegen katonai és tengerészeti kirendeltség is részt vett.

— **Zsaroló nagybirtokos.** Lembergől távirják: A „Hovo Polskie” Przemyslből azt a hírt kapta, hogy Laden M. nevű nagybirtokos, aki a személyes jövedelmi adót kivető bizottságban becselő volt, elfogták, mert zsarolt.

— **Titkosztos mérgezés.** Prágából táviratozzák: Loschwitzban az auschali kerületben mérgezés gyanúja miatt letartóztattak ma egy Grabler Anna nevű szolgálót. Az eset, amely az egész kerületben óriási feltűnést keltett, a következő: A mult évi júliusban Schimpke vendéglősnek és községi előljárónak a neje és anyja egy napon haltak meg a mérgezés feltűnő jelenségei között. Az akkor megindított vizsgálat nem vezetett eredményre. Két hónapja Schimpke ismét megházasodott és e hónap 8-án három szolgálója, másnap pedig fiatal felesége betegedett meg. Az asszonyka a legfontosabb ápolás daczára is meghalt, a szolgálók közül az egyik nagybetegesen fekszik; a másik kettő meggyógyult. A csendőrség a súlyos gyanukok alapján elfogta Grabler Anna szolgálót, aki azonban a leghatározottabban tagadja a gyilkosságot. Eddig még nem tudják, hogy mi vitte rá a leányt gonosz tetteire, azt hiszik azonban, hogy boszúból gyilkolt. Legközelebb exhumálják Schimpke anyjának és első feleségének holttestét.

— **Halál a hegyek közt.** Az utóbbi napokban négy turistát ért a hegyek közt a halál. Innsbruckból jelentik: Kiezner Mária pásztorleány a napokban kihajította két tehénét a Seduck-hegy alá. Az utóbbi idők esőzéseitől megnedvesedett sziklák egyikének csúcsa levált és az óriási sziklátömb örületes sebességgel gördült lefelé. A pásztorleányt tehénével együtt agyonütötte. Gachnitzben egy Salcher János nevű parasztember, a Wendelsteinon egy stenachi turista, Favernél pedig egy növénygyűjtő asszony csúszott le a mélységbe. Valámenyütt holtan találták meg a hegyi vezetőket.

— **Halálos légyalpes.** Debreczeni levelezőnk írja, hogy özvegy Szabó Istvánné dohánygyári munkánót, a mult héten, amint a gyár előtt a faszorban hűsölt, az arczán megcsipte egy légy. A szegény asszony arca meg aznap feldagadt. A légyalpes ugyanis vérmérgezést okozott és oly gyorsan terjedt, hogy a szegény asszony e héten hétfő virradóra meghalt. Hasonló eset történt Hajdu-Böszörményben is. Tischler Dávid odaváló lakos 17 éves szép leányának a kezét egy légy megcsipte. A leány nem is ügyelt rá. Később a keze, majd a fél karja, majd a feltétele feldagadt. A daganat oly vastagya, hogy a leány aligha marad életben.

— **Csáková pusztulása.** Csákován tegnap — mint temesvári tudósítónk jelenti — óriási tüzvázs dühöngött. Elpusztult a járásbírószág épülete, a községháza, a gyógyszerár, a községi magtár s még három magánépület. A kár nyolcvanezer forint. A tűz Grösz baromfikereskedő házánál keletkezett vigyázatlanságból. A temesvári tüzoltók a veszedelem hírére azonnal elutaztak Csákovára s csak ma tértek vissza.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Pauér Mariska 17 éves nyomdászleány ma délben százház-utca 35. számú lakásán maróluget ivott és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy eszméletlen állapotban került a Rókus-kórházba. A szerencsátlen leány levelet hagyott hátra, amelyben kérésvesen „panasz-kodik, hogy becsületében súlyosan megsértették, rossz híreket koholtak róla, amelyeket tul nem élhet. Alig marad életben.

— **Az ügyvéd és a szeretője.** Bécsből táviratozzák: Ma éjjel az a hír érkezett ide, hogy Semmeringben kettős öngyilkosság történt. Dr. Neiwald ügyvéd ma este először szeretőjét, azután magát lőtte agyon. Szeretőjét Weinstein Mathildnak hitták. Hír szerint Prágából, Brünnből vagy Olmützből jöttek a szerelmesek.

— **Testvérgyilkosság.** Malavoix Viktor 24 éves kereskedőség Brest városában a Bien és Abalin cégégnél volt alkalmazva. Néhány nappal ezelőtt elbocsátották a szolgálatból. Pénzre volt szüksége, felkereste tehát tegnap délben nővérét és nagyobb összeget követelt tőle. Ez azonban kérését megtagadta. A testvérek között emiatt heves vitatkozás támadt. Malavoix dühében kötelet ragadott és azzal nővérét megfojtotta. Azután annak öthónapos leánykájára rohant és az asztalterítőtől azt is megfojtani akarta, majd bezárta a lakást és eltávozott. Sokáig bujkált a város külső részeiben, míg a rendőrség elfogta. Az asszony meghalt, a kis gyermek azonban tul van a veszélyen.

— **Viharok.** Közép-Zemplében, Nagymihályon és környékén — amint tudósítónk jelenti — tegnap délután borzasztó vihar dühöngött. Fákat törtelt ki tövestül és több házfedelelet leszakított. Ma pedig Kolozsvárott és vidékén pusztított a vihar. Tizenöt-husz helyen is lecsapott a villám. A vihar délben kezdődött s késő estig tartott.

— **Gyáréges.** Prágából táviratozzák: A Rusinféle cukorgyárban Prága mellett ma éjjel tűz ütött ki és a fedélzet, valamint az egész első emelet leégett. Sok anyag és cukorkészlet elpusztult. A kár nagyságát még nem állapították meg.

— **Egy munkás balesete.** Mahr Mihály munkásra, ki a pozsonyi mütrágya-gyárban van alkalmazva, tegnap este a teherpályaudvaron ráesett egy kénssavval telt nagy edény és a szerencsétlennek majdnem minden tagját összeégette. Eszméletlen állapotban vitték be a pozsonyi országos kórházba.

— **Az örült cselekedete.** Bajáról írják: Gyurityon borzalmas eset történt tegnap. Jaksics Ilia felesége, ki már régibb idő óta csendes örült, tegnap hároméves kis leányával egyedül maradt a tanyán. Jaksicsné néhány köteg száraz rőzsét hordott össze az udvar közepére, azt fölgyújtotta és mikor a rőzse égett, megfogta háromesztendő kis leányát és a lángok közé dobta. Szerencsére épen abban a pillanatban érkezett oda a szomszéd béresné és még idejekorán kimenthette a kis leányt a lángokból, aki így csak könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **A szücsök gyáza.** A kerepesi-uti temetőben tegnap hantolták el nagy részvét mellett Anderlik Edét, a budapesti szücsiparosok nesztorát, volt fővárosi bizottsági tagot, a IV—X. kerületi vegyes ipartestület alelnökét és a szücsök egykori csehmeisterét. Anderlik régi pesti polgári családból származott. A szabadságharéz idején nemzetőri szolgálatot teljesített a pesti polgárság soraiban. Majd külföldre ment és 1858-ban tért haza, a mikor mint ifjú „remekes”-mester átvette atyja fizetését. Halálát iparostársain kívül özvegye és négy fia gyászolja.

— **Sikkesztő ügyvéd.** Hamburgból táviratozzák: Dr. Delleriet, a hamburgi ügyvédi kar egyik legregibb tagját a vizsgálóbíró utasítására család és több ezer marka elsikkasztása miatt letartóztatták. Az eset óriási feltűnést keltett.

— **Villámoltott asszonyok.** Kisjenői tudósítónk írja, hogy ott tegnap nagy vihar volt, amelynek két asszony áldozatául esett. Dancs Johannát és Kolczán Dorócsiát a boncesdi határban kukoricza-kapálás közben érte a vihar, amely elől egy szénaboglya alá akartak menekülni, szaladás közben azonban a villám agyonütötte őket. A két asszony megazenesedett holttestét a mezeti munkások találták meg.

— A villamos kerekét alatt. Halász Mihály 65 éves gyümölcsárusa ma délelőtt a Ferencz József-bírd közelében egy villamos kocsi alá került. A szerencsétlenségnek állítólag ő maga volt az oka. Bevitték a Rókus-kórházba, ahol most élet-halál között van.

— Eleven faklya. Gondatlanságának lett ma áldozata Mikorics Róza 18 éves cseléd, ki a király-utca 101. számú házában ma reggel a takaréktűzhelyben tüzet rakott. A tűz észlésére borzszert öntött a parázs közé, mire a kezében lévő tüveg fölrobbant és lángalobbantotta a szerencsétlen leány egész ruháját. A boldogtalan leány megrémülve futott a folyosóra, hol a ház lakói szaggatták le ruháit. Súlyos égési sebekkel borítva szállították a mentők a Rókus-kórházba.

— Öngyilkos szökevény. Stockerauból írják: Ma reggel a vasuti síneken egy Pospischil nevű uhlánusnak egy előkelő morva polgári család tagjának a holttestére akadtak. A test rettenetesen össze volt roncsolva. Pospischil dohányt lopott és amikor tettét tegnap reggel felfedezték, megszökött ezredétől. A büntetéstől való félelmében öngyilkossá lett.

— Párbaj dugóhuzóval. Két serdülő ifjú, névszerint Maillard Lajos és Henry Sándor — mint párisi levelezők írja — halálosan beleszeretett egy lányba. Igyekeztek is egymást kiűzni a nyeregéből. A mikor látták, hogy sehogyszem boldogulnak egymással, elhatározták, hogy párbaj döntson közöttük: a melyikük életben marad, azé legyen a lány. A párbajnak szokatlan nemét választották. A két gyerkőc ugyanis egy borkereskedésben volt alkalmazva, a legegyszerűbb és legkönnyebben kezdőbe eső fegyvernek találták tehát a hegyes dugóhuzót. Éjjel egy órára találkozót adtak a Rue du Mailon s meg is verekedtek. Henryt borzasztóan összeszurkálva találták meg és vitték a kórházba, míg a győztes Maillard a fogházban várja a bíróság ítéletét.

— Ahol a rendőrkapitány orgazda. Vashegyi József, Pozsony-Szent-György város rendőrkapitánya tudatosan egész sereg holmit vásárolt össze, természetesen mindig potom áron, melyekről jól tudja, hogy az eladók lopták azokat. A manipuláció azonban a dolgról balul ütött ki, mert valamelyik haragosa jelentést tett, mire Klempa Bertalan alispán állásától felfüggesztette és fegyelmi vizsgálatot rendelt el ellene. Az alispán ez intézkedését a vármegye közigazgatási bizottsága is helybenhagyta legutóbbi ülésében, elutasítván Vashegyi felelősségét.

— Szélahósszág. A következő sorok közlésére kérték fel bennünket: Egy szélahósszág, amint hallom, nevében hirdetéseket gyűjt valami „Országgyűlési Almanach” számára. Mivel ez idő szerint almanachot nem adok ki és hirdetéseket gyűjtésére senkinek sem adtam megbízást, óva intek mindenkit e csalótól. Budapest, 1898. július 21. Sturm Albert s. k.

— Elveszett ajánlott levelek. A vizivárosi postahivatalból ma este kilencz órakor eltűnt egy csomag, a melyben husz ajánlott levél volt. Egyelőre azt sem tudják, hogy volt-e bennük pénz vagy sem, sem azt, hogy elvesztek vagy ellopattak-e? A rejtélyes ügyben Laszker rendőrtanácsos vezeti a vizsgálatot.

— A Wulf-czirkusz halottja. Klabner Máté, a Wulf-czirkusz egyik lovása, az éjjel, mikor a czirkuszt bezárták fűrődni ment a tegnapi előadásra felállított nagy vízmedenczébe. Hogy mi történt azután vele, nem tudják. Csak ma reggel halva találták a medence fenekén. A holttestet boncolás végett bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— Eltűnt az orfeumban. Weisz Hermann tanító Galicziából jött föl tegnap Budapestre. Előutja a Somossy-mulatába vezette, ahol orfeumi lányok társaságában mulatott. Egyzer kiment valamelyik mellék helyiségbe és többé vissza sem tért. A rendőrség nyomozza a különös módon eltűnt embert.

— Paula-gyógyforrás. Alig két hete, hogy azt a gyógyforrást, melynek kellemes savanykás ízű vize, gyomor-, bél-, vese- alhasi bántalmak, nemkülönben hő- és női betegségek ellen számos előkelő orvos által ajánlatok, a közforgalomnak átadták és máris több ajánlat tetetett a forrás kezelőségének részvénységének alakítására, melynek feladata volna ezt a kitünő hatású gyógyvizet nemcsak Magyarországon, de a külföldön is ismertté tenni.

Napiirenc.

Naptár: Csütörtök, július 22. Római katolikus: Mária-Magdolna — Protestáns: Magdolna — Görög-ország: (július 10.) Leone vt. — Zsidó: Ab hó 3. — Nap két 4 óra 10 perczkor, nyugszik 7 óra 21 perczkor. — Hold két délután 7 óra 57 perczkor, nyugszik eget 8 óra 44 perczkor.

A miniszterelnök nem fogad.
A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Iparművészeti muzeum zárva.
A főváros pénzügyi bizottságának ülése délután fél 5 órakor a régi városházán.

Nemzeti muzeum régiségtár nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthető meg.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Természettajzi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Kovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1-ig.

Deák-mauzóleum a korepesi-úti temetőben nyitva este 5 óráig.

Katona-ünnep.

Sírhába készül századunk utolsó éveit az osztrák-magyar hadsereg sok ezredének jubileumos esztendei. A mult század végére és a mostani század elejére esik hadseregünk erősítése, organizációja és így mostanság ünnepli a legtöbb ezred alapításának százados évfordulóját. Nem mondhatjuk, hogy valami nagy változatoság van ezekben a jubileumos ünnepekben, de hiszen ez nem is lehetséges. Ott, ahol szigorú szabályok szerint tesznek mindent az emberek és korlátok közé szorítják még a gondolatokat is, ahol mert óriási testnek egészséges fenntartásáról van szó, legelső elv a megalkuvást nem tűrő vasfegyelem, ott természetesen ezek a jubileumok is, hogy úgy mondjuk, sablonok szerint mennek végbe. De ez a sablon is érdekes és nincs lélekemelő momentumok nélkül.

Száz hosszú év alatt, különösen ha ennél felét olyan zavaros, háborus, szomorú idő töltte be, mint amilyenekre a most jubiláló ezredék tekinthetnek vissza, sok érdekes eseménynek lett részesevé egy-egy ezred. És ha most, a békés fejlődés idején, elmondják a legányeknek, mi mindent követtek el elődeik a most már tépétt, rongyos zászló becsülletért, ez csak lelkesedésüket növelheti, kötelességtudásukat fejlesztheti. A mult dicsőséges eseményeire való hivatkozásnak, a vitéz tettek elősorolásának mindig megvan a jó hatása és a hadsereg ezredeinek már csak ezért is kötelességük, hogy az évforduló napját kegyeletes ünnep nélkül elmeíni ne engedjék.

Ezidén nem kevesebb, mint tizenegy ezred ül jubileumot.

Augusztus 13-án jubilálja százéves fennállását a 60-ik Appel-gyalogezred Egerben. A század királyné lesz a zászlóanya, akinek atyja negyvenhat évig volt az ezred tulajdonosa. A zászlószentelést Szamassa József egri érsek végzi és Eger városa és Heves vármegye ádásán megvendégeli az ezredet. Picik Lipót százados megírta az ezred történetét és ebből minden katona kap emlékül egy-egy példányt. A 60-ik Appel-ezredet 1798-ban 4 gyalogezredből állították össze, mint gránátos ezredet. Legelőször a stockachi csatában tüntették ki magukat, hol maga Károly főherceg állott az élükre. A zürichi csatában átszaktak a megdagadt Glatt folyón és az öjjelverték az ellenség jobb szárnyát. Százéves fennállása alatt minden nagyobb csatában dicsőséggel harczolt, 1805-ben Lambach mellett különösen kitűntette magát Máriaissy ezredes vezérlése alatt, de legnagyobb dicsőségét Aspernnél aratta szuronnyámadásával. 1848-ban az ezred a Wassa-gyalogezred név alatt Bécsbe került és 1848-ban a király egyenes parancsára ezt az ezredet rendelték a Burg őrzésére. Ez ezredben szolgált József főherceg 1853-tól 1857-ig ezredesi ranggal. 1859-ben az ezred Olaszországban harczolt dicsőséggel, 1866-ban Königráztól tüntette ki magát. 1878-ban pedig Boszniában mutatta meg, hogy méltó régi-hírnevéhez.

A Vilmos császár nevével viselő 7-ik huszárezred július 24-én és 25-én Nagyváradon ünnepli alapításának századik évfordulóját. A nagyszá-

básu, fényes ünnepségen jelen lesznek Ottó főherceg, Don Miguel braganzai herceg és a német császár képviselőiben Schwarzkoppen, a Zola-pör révén ismeretessé vált attassé is. A magas vendégeket dr. Schlauch Lőrincz bíboros püspök látja vendégeül az aulában, ahol már nagyban készülődnek a fogadtatásra.

A rendezőség Stróhr ezredes és gróf Széchenyi főhadnagy vezetése alatt már megállapította az ünnep programját. Vasárnap délután lovasjáték lesz a Ferencz József-kaszárnya udvarán. A játék hét előképből áll: Toborzás a pusztai csárdában; a Ferdinand-, Vécsey-, Blankenstein- és Mészáros-huszárok dizolvaglása 1798-ban. Bemutatja: Csernel kapitány 24 lovassal; Jeu de barre, bemutatják az ezredbeli altisztek és huszárok, a Lichtenstein-huszárok egy szakaszának gyakorlati 1806-ban. Bemutatja gróf Széchenyi főhadnagy 24 lovassal; a Frigyes Károly-huszárok dizolvaglása 1865-ben. Bemutatja: Iglér hadnagy 24 lovassal; Vivás löhátton. Bemutatják az altisztek és huszárok, végül 160 lovas dizolvonulása.

A lovasjáték befejezése után nagy ünnepi lakoma lesz a hétfőn pedig löverseny. A löverseny délután 3 órakor lesz a micskei majornál s részt vesz benne az ezred egész tisztikara és legénysége.

Az ezred különben mindjárt megalapíttatása után hírnevet szerzett: Mesko ezredes 1800-ik április elején kis csapat élén átkelt a hóborította Mont-Cenis-en és elfogta a meglepett Cofre francia tábornokot 900 emberével és 18 ágyujával együtt. 1809-ben ez az ezred kergette ki Bécsből a francziákat, amikor Lagrange francia tábornok halálos sebet kapott. A wagrami véres csatában nyolcz francia ágyút zsákmányolt, amiért kiüntetéskepen a „Wagram-indulót” nyerte ezredinduló gyanánt. 1814-ben ők kísérték Napoleon t Elba szigetére, 1848-ban Volta mellett tüntették ki magukat. 1878-ban ezt az ezredet érte a híres maglaji katasztrófa, de rövid idő múlva ez vonult be diadallal Szerajevóba is.

A brucki táborban holnap és holnapután ünnepel a 61-ik gyalogezred. 1798. április 25-én állították fel s azóta 86 ütközetben harczolt dicsőséggel. 1800-ban Marcarohonál, 1805-ben „Saint Julien” név alatt Sacilenél, később Benzonenél, majd Kismegyernél tüntette ki magát. 1913-ban Drezda mellett majd az egész ezred elvérzett és még abban az évben a Mincziónál harczolt. 1848-ban Mantuanál és 1859-ben olasz földön szaporította dicsőségét. A könnigrázi csatában nem győzhetett ugyan, de 33 tisztjét és 1300 emberét áldozta fel a becsületért. Véres napokat látott az ezred a boszniai csatatereken is méltán büszkén emlékezhet vissza 100 éves fennállására.

A 12-ik számú dragonos ezred Krakóban a napokban ünnepelte fennállásának századik évfordulóját. Jelen voltak báró Albori tábornok, báró Waldstätten, gróf Grewenitz lovassági tábornok, gróf Nostitz altábornok s a katonai és polgári hatóság számos notabilitása. Az ezredet az ünnepélyen Várkony Albrecht alezredes ezredparancsnok vezette. Az ünnepélyt báró Albori nyitotta meg. Ezután Várkony alezredes buzdító beszédet mondott. Végül lovasjáték és löverseny volt.

Politikai gyilkosság.

Sofia, július 20.

Ivanov Radocza, Sztambulov-párti tekintélyes politikust a czaribrodí kerületben fekvő Borovo nevű falu községbirója meggyilkolta. Holttestére a falu mellett elterülő Ribni-lapályon tegnap akadtak rá.

Ivanov Radocza a czaribrodí kerületben egymásután többször megválasztották képviselővé, de a kormány megválasztását mindannyiszor megsemmisítette. Csak az ötödöszöri választásnál sikerült a kormánynak jelöltjét két szavazattal megválasztatnia. A kibuktatott Sztambulov-párti képviselő ezután még fáradhatatlanabbul dolgozott pártja érdekében. Hogy lehetetlenné tegyék, eleinte hamis vádak alapján a bíróságok elé állították, de elítelni egyszer sem lehetett, mert ártatlanságát minden esetben kézzelfogható bizonyítékokkal igazolhatta.

Az ellene megindított hajszának így tehát

csak az lett az eredménye, hogy Ivanov népszerűsége minden ítélet-kihirdetés után emelkedett. Sztolov cáribrodí hívei végre is meggyilkolhatatlanság határozta el.

A gyilkosagra a borovoi községbíró, Sztanoev Monicil vállalkozott, akit már tizenkilenc esetben állítottak büntettek elkövetéséért bíróság elé, de tekintettel a Sztolov-pártnak tett szolgálataira, mindannyiszor szabadon bocsátották, sőt még csak községbírói tisztségétől sem függesztették föl. Amint Sztanoevet Ivanovra szabadították, ez tisztában volt tendenciájával. A gyilkosokhoz öntudatlan eszközül egy erdőőr használta, ki Ivanovot a falutól távol eső lakásába csalta, ami annál könnyebb volt, mert Ivanov már régtől fogva alkudozott az erdőőr lovára.

Az erdőőr sötét estig alkudozott a volt képviselővel és csak éjfél felé bocsátotta utnak egyedül. Utközben a bíró megtámadta és fejsejével leütötte. A fejet a testről levágta és a fejtelien tetemet egy szénaboglya alá rejtette, ahol tegnap találták meg.

A gyilkos csak a levágott fejet vitte magával, áldozatának értéktárgyait és pénzét nem rabolta el. A gyilkossággal vádoltt községi bíró még ma is szabadon járkel.

A negyedmillió sikkasztás.

Arad, július 21.

Krivány János, a hírhedt sikkasztó bűnügyében újabb nevezetes mozzanat nem történt. Az arad megyei alispán és Köller János vizsgálóbíró egyre-másra kapják a névtelen leveleket, amelyekben többnyire vádaskodások vannak. Az egyik névtelen azt írja, hogy Krivánnak egy előkelő aradi urhölgygyel viszonya volt és ennek a nevére iratta a takarékbetétét. Erről állítólag Reicher Károly városi ügyésznek is tudomása van. Reicher azonban tiltakozik az ellen, mintha bármit is tudna a dologról. Egy lippai nő Krivány hivatalársai ellen emel vádat.

Az egyik hír szerint Krivány már régebben birtokot vásárolt Amerikában és utlevelét is ott szerezte be. Annyi bizonyos, hogy élve nem kerül kézre a jeles sikkasztó. Nagyobb adag mérget és töltött revolvért hordott mindig magánál és el volt készülve arra, hogy váratlan leleplezés esetén öngyilkosságot követ el.

Egyébiránt sok téves hír is került a lapokba. Így nem igaz az, hogy Krivány mindig és mindenütt feltűnően költekezett volna. Sokkal furfangosabb és óvatosabb volt, mint ahogy azt eleinte híresztelték. A lakása nem volt pazarul berendezve és váltóaláírásai nem haladják túl a tízezer forintot sem.

Egy aradi árvaszéki tisztviselő egy nyilatkozott, hogy Krivány manipulációit igen nehéz, majdnem lehetetlen volt ellenőrizni. Állítása volt erre senki sem gondolhatott, ép oly kevésé, mint arra, hogy a gyakori pénztárrovancsolások és három ellenőrző tisztviselő mellett, akik a nagy pénztár egy-egy kulcsát őrizték, oly nagy sikkasztást elkövethessen. A megye főtitkárának különben azért nem tűnt fel Krivány életmódja, mert a társaságokban nem érintkeztek vele s azt hallották, hogy Krivány nyolczvanezer forint hozományt kapott és sorsjegyeivel tízezeret nyert. Az Almay-féle értékpapírok még 1897. évi december hónapban meg voltak, az akkori revízió alkalmával meg is olvasták azokat. Az idei július második pénztár-vizsgálat alkalmával nem adták meg a felmentvényt Krivánnak, mert a jegyzőkönyvben csak a napló szerinti összegeket konstataáltak, de az nincs igazolva, hogy a fedezeti papírokat átvevők volna.

Krivány János orvosa, dr. Tisch Mór kijelentette, hogy a sikkasztó pénztáros egy évig sem fogja húzni baját; pár hónap, vagy legkésőbb fél év alatt elpusztul. Krivánnak súlyos gyomorfekélyei vannak, amelyekből gyomorrrák képződik. Ez pedig gyógyíthatatlan. A baja pedig annyira előrehaladt, hogy legutóbb vért is hányt. A gyomorbaja három-négy éves.

Egy aradi hírlapíró meginterwiewolta Fábrián László főispánt a „Pol. Ért.” ama hírére vonatko-

zólag, hogy az árvaszéki sikkasztás ügye miatt rendelkezésére bocsátotta a kormányak állását. A főispán a tudósító kérdésére ezt felelte:

— Én az önk lapjából olvastam ezt a hírt; előbb nem tudtam erről, az engem oly közlelő érdeklő monda-mondáról semmit. Különbem sem érzem, hogy engem olyan mulasztás terhelne, ami arra indíthatna, hogy ezt a lépést meglegyem.

Arad, július 21.

Köller vizsgálóbíró ma kihallgatta Martini Gyulát, az osztrák-magyar bank aradi fiókjának főnökét. Martini azt vallotta, hogy Keresztes Ákos három év óta hordta a kötvényeket a gyámpénztárból elzalogosítani és mindig egy öreg, beteges rokonát nevezte meg azok tulajdonosának. Martini figyelmeztette, hogy az értékpapírokat adják el a börzén nagyobb kamatra, de Keresztes azt válaszolta, hogy rokona nem akar azoktól megválni. Keresztest újból kihallgatták és érdekes leleplezéseket tett, melyek a vizsgálatot új mederbe terelik. A részletek a vizsgálat miatt nem közölhetők. A napokban több letartóztatás várható. Mayer lippai ügyvéd levelet írt az alispánnak, hogy Krivány pár nappal szökése előtt Lippán levő barátaitól elbucszott és neki bizalmasan megmondta, hogy Cap-Sand szigetre, a Jöreményfok mellé Afrikába utazik. Vajda miniszteri tanácsos a rovancsolást folytatja; nyolcz napig tart még. Több hiány nincs a pénztárban, mint amennyit megállapítottak.

Krivány sikkasztása aktuálissá teszi az Arad vármegyében az utolsó 20 év alatt elkövetett sikkasztások statisztikáját.

Az első nagyobb kaliberű sikkasztó Egyed Gyula nagyhalmágyi főszolgabíró volt, ez az ur ötezer forint közpénzt kezelte el és másfél évi börtönre ítélték.

1888-ban a megyei főpénztárból May Miksa írnok kezelte el ezer forintot, melyért három évigült a börtönben.

2886-ban Kiss Károly ujanóti jegyző tizenöt ezer, mások szerint negyven ezer forintot sikkasztott; letartóztatása alkalmával a rendőrségnél főbelátta magát.

Majd Dulovits Károly kórházi gondnok bűnös manipulációja pattant ki, a hiány 3000 forint volt; a sikkasztó gondnok a vizsgálat alatt szintén agyonlötötte magát.

Az aradi kereskedelmi banknál három tisztviselő: B e t t e l h e i m Vilmos, S p i e z k a Agoston és F i s c h l Zsigmond 56.791 forintot sikkasztott. Fischl a vizsgálat alatt meghalt, két hűntársát három évi fegyházra ítélték.

1886-ban derült ki, hogy az aradi törvényszék egyik bírója ezekre menő közpénzeket sikkasztott; de visszaéléseit elővétel folytan bűnügyi uton megtorolni nem lehetett, ennélfogva elcsapták és nyugdíjától megfosztották.

A községi jegyzők között is akadt igen sok sikkasztó, ki a szegény nép filléreiből uraskodott és a lopott közpénzből dőzsölt, duhajkodott éveken keresztül.

Az egyik: Z a c h a r i á s József, fekete-gyarmati jegyző nagyon ismeretes alak. Csak pár hónapja szállították az aradi fogházba a nagyenyedi fegyházba. A gavalléros jegyző a községi pénztári és magánosokat — köztük az aradcsanádi gazdasági takarékpénztárt — károsította meg nagyobb összeg erejéig. Az aradi törvényszék összesen tízezer sikkasztásban, huszonegy váltó és közokirathamisításban találta bűnösnek és hatodfél évi fegyházra ítélté.

Zsigmondháza volt községi jegyző, bíró és a pénztárnok összejárva sikkasztottak összesen közel húsz ezer forintot. Az első hat, a második négy évi fegyházra kapott, a harmadikat felmentették.

Apatelek község egy volt jegyzője húsz ezer forintot sikkasztott, amiért két és fél évigült.

Ezekből látszik, hogy Aradon nem valami spártai erkölcsök uralkodnak; mert ez a költség-telenül hiányos lista is bizonyítja, hogy ott az ellenőrzés majdnem olyan gyenge lábon áll, mint a jó erkölcs.

La festa del Redentore.

Velence, július 18.

Velencét a forró nyári napokon nem sok idegen keresi föl. Mindenki föl az olasz nap perzselő sugaraitól és inkább szeptemberre-októberre halasztja Velence meglátogatását. A velenceiek, akik tisztán abból élnek, amit a kíváncsi idegenektől kapnak, ugyancsak furán járnának ez idegenhiány miatt, ha nyár közepére nem esnék a Megváltó ünnepe: la festa del Redentore. Ez ünnepre, július 15-ére és 16-ára annyi idegen csődül Velencébe, hogy megszerezhetik tőlük a velenceiek azt, ami egész nyáron át hiányzik.

A Megváltó ünnepe a Giudecca szigetén, a Redentore fogadalmi templom környékében van. E templomot az 1575. évi pestis-járvány megszűnésének örömére építtette a velencei tanács. E járvány, mint a velencei könyvtárakból kitűnik, borzalmas arányokat öltött volt; a 60.000-nyi lakosságból nem kevesebb mint 45.000 ember pusztult el, köztük a régi patricius-családoknak több mint fele. Nem csoda tehát, ha a vész megszűnését minden évben kegyelettel megülik a velenceiek.

Hogy a Giudeccán lefolyó ünnepségeken a szegény nép is részt vehessen, a Giudecca csatornán át hidat vernek. Az ünnepélyek a Redentore templomban kapuczinus barátok által megtartott díszes istentisztelettel kezdődnek. Eközben a Giudecca csatorna megtelik néhány száz, minden fajtaú gondolával, bárkával, hajóval és más vízi járművel; melyek zöld galyakkal, friss virágokkal, színes kendőkkel és szalagokkal, éjjel pedig lampionokkal vannak földiszítve. Ezeket összejönnek a jó ismerősök, barátok, rokonság s az egész napot evéssel, ivással és mandolin mellett, a szegénybeknél pedig harmonikaszó mellett dalolással töltik el.

Este egész Velencét kilágitják. Csodálatos látvány ez. Aki ez ünnepélyekre Velencébe megy, az ne sajnálja a 20 lírát, mennyit az egész estéért egy gondoláért fizet, mert a nagy embertömeg miatt csakis kényelmes gondoláról lehet igazán élvezni e feisleges látványt. Életveszélyes a Giudecca csatornán át venni hidon Giudeccára átmenni, ahol mindössze egy keskeny út áll ajáró-kelők rendelkezésére és ennek a felerészre le van foglalva a megszámlálhatatlan laczkonyhák, italálmérések, sütemény elárúsítók a többféle sátrak részére. Az embert úgy összehűvelik, mint a heringet.

A fényes éjjeli ünnep folytatásául jön a hajnali órákban kezdetét vevő lidói kirándulás. A vaporettok szakadatlannul közlekednek Schiavoni rivától a Lidoi és vissza. A Lidon mindenki a keleti oldalra siet, hogy 4 és 5 óra között felkelő napot megszemlélje.

Aki a Lidora kimegy, még egy meglepetésben is részesül: ott lát legelőször loyakat Velencében.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Faure Felix egy orosz énekesőnek. A francia köztársaság elnöke, Gorlenko-Dolina Mária asszonyt, a szentpétervári opera hírneves altánójét, az akadémiai pálmával (Officier de l'Académie) tüntette ki. Ez az első eset, hogy orosz művész ilyen kitüntetésben részesül.

* A színészlétszám reformja. Az országos magyar királyi színháziakadémiában a jövő tanévben egy újítás fog életbe lépni. Eddigél a fólvételek úgy történtek, hogy a pályázók a tanári kar előtt néhány költeményt szavaltak el és a tanárok ebből állapították meg, hogy a jelöltben van-e színészi tehetség vagy sem. Nagyon is gyakran megesett, hogy fólvettek olyanokat, akikben a jó színész minden előfeltétele hiányzott s elutasítottak olyanokat, akik fejlődhetek volna valamiről, csak éppen rosszul választották meg a fólvételi vizsgán elszavalandó költeményüket. Dr. Váradi Antal, akit csak nemrégiben véglegesítettek az országos színháziakadémia igazgatói állásában, most elhatározta, hogy a fólvételnél ezentul a bizottság csupán a jelentkezők elméleti képzettségét, általános műveltségi fokát állapítsa meg. Ha a pályázók a követelmé-

nyeknek megfelelnek, akkor fölveszik őket az ugynevezett első községi tanfolyamra, amely egy évig tart s amelynek tartama alatt könnyen konstatalható, hogy kiből van tehetség és kiből nincs. Aki az előkészítő év végzetével nem mutat színészi talentumot, azt nem veszik föl az akadémiába. Ez az ujtítás tapasztalati tények eredménye. Három esztendővel ezelőtt negyven jelentkezőt vettek föl a sziniakadémiába s e negyven közül mindössze tíz végzett, tehát a fölvetett növendékeknek egy negyedrésze.

* Krausz karigazgató Berlinben. Már régebben hírvél adtuk, hogy Krausz Somát, a budapesti opera karigazgatóját, Nikisch Artur ajánlatára, meghívták a berlini udvari operához. Mint egy berlini távirat jelenti, Krausz már aláírta azt a szerződést, amelyfélé megkínálták. A táviratban az van, hogy első karmesternek szerződtek; mi azt hisszük, hogy ebben tévedés van. Eredetileg legalább arról volt szó, hogy Krausz chorus-igazgatónak megy Berlinbe. Német földön minden esetre fényes carriere vár rá — a képességei megvannak hozzá — a budapesti opera pedig egy nagybecsű erőt vesz el benne.

* Joachim tanár részvéte. Joachim József tanár, a hírneves hegedűművész, a következő részvételeket küldte Mihalovich Ödön igazgatónak Lentz Rezső zeneakadémiai tanár halála alkalmából:

Nagyrabecsült Igazgató Ur!

Szívem arra kényszerít, hogy a legbensőbb részvéteimet fejezzem ki azon, engen is mélyen megázó vesztéséért, amely Lentz Rezső tanár ur halála alkalmával a vezetése alatt álló intézetet érte.

Lentz éveken keresztül a legszeretettebb tanítványaim közé tartozott, aki a hegedűjátékot oly mesteri tökélyre vitte, hogy utóbbi berlini tartózkodása alatt előkészítő-osztályom vezetését rá bízhattam, amire őt ugy nemes, megbízható jellemű, mint jelentékeny művészi tudása különösen méltóvá tette. Önnek hivatása teljesítése közben bő alkalma volt kitűnő tulajdonságait megismerhetni és bizonyynyal igazán fájjalja benne a derék embert és művészt, kiből én is egy fiatal barátot gyászolok lelkem mélyéből.

Béke legyen porai felett, becsülés övezze emlékét.

Hálára köteleznie nagyrabecsült igazgató ur, ha nevében tanártársai előtt is tolmácsolná legmélyebben érzett részvéteimet.

Kitűnő tisztelettel

Berlin, 1898. július hó 18-án

alázatos szolgálja

Joachim József, m. p.

* Uj csillag. Németországban egy új tenoristacsillagot fedeztek föl. Neve Kaufung Klement és jelenleg a kölni városi színházban énekel. Wagner Cosim asszony, aki Kaufungot mint Lohengrint hallotta, meghívta Bayreuthba, ahol a jövő nyáron Parsifalt fogja énekelni.

* A kék virág. Vivanti Annie, az olasz költőnő Bolognában befejezte „A kék virág” című drámáját és baráti körben felolvasta. A darab hősnője egy színésznő, aki keresi a boldogságot és a nagy küzdelemben elmerül. A négyfelvonásos színműben sok a finom pszichológiai részlet és a szenvedélyes, talán nagyon is vakmerő jelenet. A főszerepet Grammatica kisasszony fogja kreálni az Arena del Soleban.

* Operaelőadások Nagyváradon. Bolony József intendáns szorgalmasan beváltja azokat az ígéreket, melyeket akkor tett, midőn a kolozsvári színtársulat vezetését átvette. Különösen nagy buzgalommal folynak az operaelőadások. Eddig már a „Troubadour”-t, „Bajazzók”-at és a „Zsidó nő”-t adták elő. Az utóbbi előadásban a közönség ismét ovációkat rendezett Székely Irénnek, ennek az erős tehetségű fiatal művésznőnek. Sokat tapsoltak Mezey Mihálynak, a tenoristának és Fehér Józsefnek, a magyar királyi opera tagjának is, aki egész nyáron át Nagyváradon énekel.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM.

* Mesterségek szótára. A magyar mesterember beszéde ma is hamzseg a sok idegen szótól, csak úgy, mint a czéhek idejében. És bár mindennél fontosabb az, hogy a kézműves alaposan értesse a mesterségét: a nemzeti nyelv aspirációi felőlélnek nemcsak a tudományok és a mindennapi

érintkezés nyelvét, de behatolnak a műhelyekbe, kezdve a nagy gyártelepeken, ahol gépek kattognak és villamos szikrák sercsegnak, egészen a sötet, szurtos műhelyekig. Teljes elismerés illeti a tudományos akadémiát, amiért belátta, hogy a nemzeti nyelv génuszának meg kell hódítania a kaptafát és a gyalut is, hogy meg kell magyarosodnia nemcsak a kézművesnek, de magának a kézműnek is. Az akadémia megbízta Frecskay Jánost azzal, hogy készítse el a „Mesterségek szótárát”. A nagy-szabású mű ötvennyolczféle mesterségre terjeszti ki figyelmét, pontosan megállapítva e mesterségek összes műveleteinek nyelvét. Frecskay az egyes műszavakat nem száraz egymásutánban adja, hanem leírja a mesterségeket és ezenközben használja a szerszámok, mesterfogások stb. magyar nomenclaturáját. De ezenkívül betűsoros szótárban is megtaláljuk az egyes kézművesek szókészletét. Frecskay gondai, szakértelemmel és nyelvérzékkel végezte feladatát. Ezt azokból a mutatónyokból láttuk, amelyek a csak később megjelenő műből már előttünk fekszenek és amelyeket terjesztés végett szétküldtek a kereskedelmi kamaráknak és iparegyleteknek. E testületek útján az érdemes munka bizonyára eljut a kézművesek százainak kezébe. Ha lapozgatva benne, valami mégis szöveget üt fejünkbe, ez az, hogy egy csomó mesterségről csudálatos módon megfeledeztek. Így a szabó, puskaműves, kocsigyártás, szobafestés, czimfestés, kézműves, kályhaműves és pékmesterségről. Pedig minden ilyen műnek épen a teljesség adja meg föltétlen becsét. Az említett fogaték annál jobban meglep, mert a „Mesterségek szótára” ettől eltekintve, értékes és okos munkát. Azért hisszük is, hogy a hiányait még pótolni fogják.

FŐVÁROS.

(A budai viz.) A spanyoloknak nem lehet sokkal több bajuk az amerikaiakkal, mint a budaiaknak a vízvezetékkel és a vízvezeték igazgatóságával. Állandóan porlekednek, veszekednek. A budaiak napról-napra konstatalják, hogy a víz, amelyet a nem épen mérsékelt magasságu adóból csináltatott drága vízvezeték szolgáltat, egyáltalán nem olyan tiszta, mintha élvezetre volna szánva. Kajlinger Mihály, a vízvezeték igazgatója ellenben napról-napra leczáfolja a panaszt: neki nyolcz ellenőre jár-kei naponta, mindenütt vizsgálják a vízvezeték és mindenütt jónak találják, ő pedig megbizik az ő ellenőreinek a jelentésében, annál is inkább, mert sőt iszik. E fölött volt a disputa ma délelőtt is a tanács ülésében, ahol a panaszos közönség nézeteit Halmos János polgármester képviselte Kajlinger Mihállyal szemben. A polgármester már-már kapitulált a vízvezeteki igazgató argumentumai előtt, mikor bekopogtatott Emmer Kornél köztörvényhatósági bizottsági tag és egy palaczk frissen eresztett budai vízvezeteki viznek nevezett higitott sarat tett a tanács asztalára.

— Erre beszéljen, Kajlinger uram!

Kajlinger Mihály megköszönte a felszólítást és beszélt, hogy igenis, a budai három függőleges kut vizre nagyon jó és hogy itt-ott zavaros, annak nem lehet más oka, minthogy a víznyomás a csövekben néhol lerakodott iszapot kavarja föl s hordja be a házakba. (Ez, ugy látszik, igaz is, mert amióta Budán szűrött vizet isznak, azóta a szabad Dunában kevesebb az iszap.) A tanács és a polgármester nem igen voltak egy véleményen Kajlinger Mihállyal és elrendelték, hogy maga a vízvezeteki igazgató vizsgálja meg a vízvezeteket ott, ahol bajok vannak s gondolkodjék afelől, mit csináljon a főváros, ha a budai vizmű most sem lesz használható.

(Tűzoltók fölvétele.) A budapesti hivatalos tűzoltóságnál július 30-án, szombaton reggel kilenc órakor újabb fölvétel lesz. A Kun-utcai tűzoltó-kaszárnyában e napon jelentkezhetnek harmincz éven aluli, nőlen, katonaviselt emberek. Ezúttal husz új tűzoltót vesznek fel a legényseg állományába. Az újonnan szervezett tűzoltó segédtisztái állásra a napokban írják ki a pályázatot.

(Nyitni piacok.) A kerületi előjárók már hónapokkal ezelőtt dolgoztak ki egy szabályrendelet tervezetet a nyitni piacokon való árusításról. A ter-

vezetet a különféle bizottságok elfogadták s ma a tanács is helybenhagyta. Csak a vásáridő végleges megállapítását nem fogadta el a tanács s föntartotta magának azt a jogot, hogy a vásáridőt esetl-esetre maga állapítsa meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Az áthírlapíró. Az utolsó időkben sokszor emlegették a lapok Szudy Gyulát. Tavaly a Nép-színház festőjének, Molnár Árpádnak volt vele baja. Szudy azt ígérte Molnárnak, hogy részére megrendeléseket szerez vidéki színigazgatóktól, meg aztán keresztülviszi, hogy az egyik fővárosi illusztrált hetilap hozni fogja az arczképét. Mivel erre az utóbbi célra Szudy néhány forintot is kért, Molnár tudakozódni kezdett és megtudta, hogy a befolyásos „hírlapíró” valójában a lapnak csak — hirdetésgyűjtője. A dologból nagy összeszóal-kozás támadt köztük, s mindketten a bírósághoz fordultak, mindkettejüket elítelték harmincz-harmincz forint pénzbüntetésre. Miután Szudy több felhívásra sem fizetett, a büntető járásbíró mára megidézte, de hasztalan, mert nem jelent meg. Most majd egy közeli határnapra az elővezetését fogják elrendelni.

— Az új törvényszéki elnök. Szevfried József királyi táblai bíró, a pestvidéki királyi törvényszék nemrégiben kinevezett elnöke ma vette át Rónay Kamill királyi táblai bírótól a pestvidéki törvényszék vezetését. Ma az egyes hivatali helyiségeket vizsgálta meg az új elnök.

— Okirathamisító jegyző. Grga István kenyokai jegyző megfeledezett magáról és okirato-
kat hamisított. Törvény elé került s a löcsei törvényszék — amint tudósítónk távirja — ma okirat-hamisítás büntette miatt hat hónapi börtönrre ítélte.

— Szeles Etelek körözövele. Szeles Etelek, akit Jenő főherceg hamisított váltói miatt a törvényszék elítelt, a büntetés elől megszökött. Most a bíróság körözövelet adott ki ellene, mely így szól:

7554. szám. Magánokirathamisítás miatt vádolt ismeretlen tartózkodásu Szeles Etelek országos körözötése elrendeltevén, felhivatnak az ország összes bíróságai, hogy nevezettel saját hatáskörük területén nyomoztatni, feltalálása esetén letartóztatni s a királyi büntető törvényszékhez bekísértetni sziveskedjenek. Személyleírása: neve Szeles Adél Etelek, férjezett. Szeles Lászlóné, születési helye Nagyvárad, 36 éves (most 39), római kath., özvegy, két gyermek anyja, tanárnő, nagysága 157 centiméter, testalkata középerős (kövér), arca gömbölyű (kövér), arczszíne barna, piros, homloka magas, haja fekete, szemei feketék, szemöldöke feketé, orra, szája rendes, álla gömbölyű, nyelviamerete: magyar, német, francia, angol. Budapest, királyi törvényszék.

— Az erzsébetfalvi rablógyilkosság. A múlt esztendő őszén vakmerő rablógyilkosságnak esett áldozatul Erzsébetfalván az öreg Adelman-házaspár. Az elvetemült tetteket sokáig hasztalan nyomozta a rendőrség és végtére is a véletlen jatszotta azokat kezére. Egy Varga Györgyné nevű asszony ugyanis panaszt tett a rendőrségnél, hogy ismeretlen tolvajok lakásába hatoltak, a szekrényeket feltörték s ruháit, pénzét elrabolták. A rendőrség elcsipte a tolvajt és az ennél talált ruhákban a meggyilkolt öreg Adelman elrabolt ruháit ismerte fel. A gyanu mindjárt Varga Györgyné irányult, kit hamarosan le is tartóztattak, a vele vadházasságban élő Vella Menyhérttel és egy Dobos Ferencz nevű ismert betörővel együtt. A kihallgatásnál eleintén mindent tagadtak, Varga Györgyné azonban a vizsgálóbíró előtt töredelmes vallomást tett, elmondotta apróról-apróra, hogy eszelték ki a szörnyű tervet, s hogy verték agyon fejszéssel a két szerencsétlen öregot. A szekrények kirablása után petroliummal öntötték le a butorokat és tüzet gyújtottak, hogy úgy tűntessék fel a dolgot, mintha a két szerencsétlen tűzhalállal halt volna meg. Ez a tervük azonban nem sikerült, mert a szomszédok észrevették a kalekőző tüzet s eloltották. A pestvidéki királyi törvényszék gyilkosság és rablás büntette miatt helyezte vád alá a három gonosztevőt. Az egyik megfelebbezte a vádhatározatot, de azt a napokban a királyi ítélőtábla is helybenhagyta. Az érdekes végfolyása szeptember második hetében lesz.

A nyomor. Altmann Pál szabósegéd segítségem holdogult a fővárosban és ezért elhatárosta, hogy leutazik valahova a vidékre. Persze nem volt vasútra való pénze és hogy szert tegyen rá, rossz utra tévedt. Felkereste ismerőseit, Wiatz Jánost és Singer Sámueilt s tőlük egy-egy öltönyt vett át kivasalás végett. A két barát, hogy valami kis keresetnek jusson Altmann, átadta a ruhát, de utóbb mindegyikük zálogzedőül: kapott az öltönyéért. A megszorult ember ugyanis becsapta a ruhákat s elküldte nekik a czédulát, maga pedig a kapott pénzen elutazott. Altmannt elfogták és ma vonja felelősségre a törvényszék dr. Sarkány József elnöke alatt. A bíróság figyelembe vette a vádlott akkori szorult helyzetét s ezért Altmannt csupán egyhavi fogházra ítélte, ezt a büntetését is kitöltötték vége. Mivel a királyi ügyész is megnyugodott, a szerencsétlent tüstént szabadon bocsátották.

SPORT.

Magyar lovak győzelme Németországban. A boroszlói meetingen két magyar származású ló győzött. Az egyik Patvar, mely a boroszlói vadászversenyben volt első, a másik Csufondár, a scheidnigeri akadályversenyben győzött.

A schönaut-díj. A kottlingbrunni meeting megnyitó napján, vasárnap, érdekes futam kerül eldöntésre. Ekkor futják le a 30.000 koronás schönauti-díj gátversenyt, melyre 25 lovat köteleztek. E mérkőzésben klasszikus versenyekben is szerepelt háromévesek fognak részt venni. Tavaly e díjban egy német ló, Petersell győzött Szolgabíró ellen, az idén azonban nehezebb lesz a magyar lovak ellen diadalmaskodni. Valószínű indulóknak a következő háromévesek tekinthetők:

Gagerl	lovagolja	Weehler.
Alár	"	Salter.
Sylvester	"	Williamson.
Sarolta	"	Jekyll.
Wienerwald	"	Buckenban.
Terka	"	Kapusek.
Emanek	"	Mar.
Toll	"	A. Bulford.
Jeu de barre	"	A. Nightingall.
Ann	"	Simm.
Kilenczes	"	Shajbal.

Velasquez. Lord Rosebery híres lova, Velasquez, mely a minap a 240.000 koronás Eclipse Stakesben győzött, eddig több mint egy félmillió koronát nyert össze gazdájának versenydíjakban.

Győztes kerékpárosnő. Berlinből táviratoznak: A berlini Friedenau kerékpárversenyen ma délután érdekes verseny folyt le egy belga leány, Dutrieu és Köcher német kerékpáros között. Harmincz kilométernyi utat kellett megenniök és Köcher a kisasszonynak három és fél kilométernyi előnyt adott. A belga nő lett a győztes, mert Köcher csak három kilométert tudott behozni.

A Dreher-lovak Kottlingbrunnen. A Dreher-istálló husz lovat küld a kottlingbrunni meetingre. Az istállóban a sikversenyekben W. Smith fog lovagolni.

Egy vén steepler. Lady Anne, a Schawel-istálló kivénült steeplere, mely már évtized óta nem szerepel a gyepon, újra trainingben van. A szívós kancza a kottlingbrunni vöslani díjban fog futni. A vén Lady Anne-t e versenyben herczeg Taxis fogja lovagolni.

A HÍVTALOS LAPBÓL

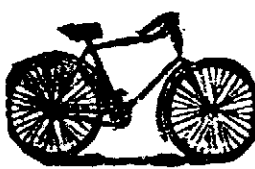
Kinevezések. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Papp Sándort a veszprémi megyei tankertület tanfelügyelőjévé, Ujváry Béla igazgatói címmel felruházott állami realiskolai tanárt a „Néptanítók Lapja” szerkesztőjévé, a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, Kocsuba Róza okleveles polgári iskolai tanítónőt a nagy-szebeni állami polgári leányiskoláéhoz, a XI. fizetési osztály 3. fokozatába, segéd-tanítónővé, a pénzügyminiszter Jancsó János szolnoki pénzügyi segédtitkárt, a szolnoki pénzügyigazgatóságához pénzügyi titkárrá végleges minőségben, a császári adóhivatalhoz Stier Adolf vinkovezei ellenőrt adóhivatali pénztárnokká, a vinkovezei adóhivatalhoz Schurok Ferenc mitroviczai adóhivatali ellenőrré és a mitroviczai adóhivatalhoz Vidakovics Boldizsár mitroviczai adóhivatali gyakornokot adóhivatali nevére ki.

Magyar név. Wacker Ferencz temesvári lakos, valamint kiskoru fia Nándor Bátorira, Weiss Árpád szegedi lakos valamint kiskoru gyermekei Ilona, József, Erzsébet, Ferencz és Lajos Vámosra, Wirth Krisztof verseczi lakos valamint kiskoru gyermekei Antal, Józsa, Mária és Alfréd Vargára, Blum Géza pécsi lakos valamint kiskoru gyermekei Ilona és Emil Bokorra, Brauner József temesvári lakos valamint kiskoru gyermekei Zsuzsanna, István, Mária, János, Károly, Péter és Matild Barnaira, Buftia Gábor temesszalánai la-

kos Bulesura, Dittlich János orsovai lakos valamint kiskoru leánya Irma Keményre, Dója György temesvári lakos, valamint kiskoru gyermekei Miklós, György és Flóra Dózsára, Ehrenburger János sebesi lakos Endreire, kiskoru Eckfeld Béla orsovai lakos Ballára, Filips Mihály vinkovezei lakos Fülöpre, Fischer Gusztáv karáncsebi lakos, valamint kiskoru gyermekei Gusztáv, Rudolf, Albin, Erzsébet és Emma Halászra változtaták nevüket belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A nagykarolyi (Szatmárnémeti) járás-bírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra, a sárvári (Szombathely) járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra, a temesvári ítélőtábla kerületében joggyakornoki állásokra van pályázat kiírva.

NYILT-TÉR.

Columbia

világhírű amerikai kerékpár gyártmányok, saison előrehaladottsága miatt árendeményvel árusítottak, ugyancsak a Steyr Meteor kerékpárok is.

FODOR KÁROLY és Társa V., Erzsébet-tér 17

Nyílt-iskola: Arena-uta és Lendvny-utca sarok.

K

Katángy-Naptár

1899-re,

melyet az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetői ingyen fognak megkapni, hirdetések közlésére a legalkalmasabb.

Hirdetéseket elfogad: az Országos Hírlap kiadóhivatala VIII. ker., József-körút 65. szám.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, július 21. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 304.37. Osztrák-magyar államvasút —. Déli vasút 68.75. Az irányzat csendes.

Hamburg, július 21. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.40. Az irányzat nyugrdt.

Páris, július 21. (Bankkimutatás.) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 86.86 : 100. Kamatok és leszámítás jövedelme 235.000 frk. Érczkészlet (ezüst) + 1.840.000 frk. Váltótárca — 59.464.000 frank. Államkincstári követelések + 22.557.000 frank. Magánkövetelések + 1.961.000 frank. Érczkészlet (arany) + 2.710.000 frank. Előlegek aranyrudakra — 79.000 frk. Jegyforgalom — 65.862.000 frk.

London, július 21. (Bankkimutatás.) Összes tartalék 25.176.000 font sterling (+136.000). Jegyforgalom 37.869.000 font sterling (-237.000). Bankkészlet 36.245.000 font sterling (-102.000). Magánosok letétei 33.918.000 font sterling (+455.000). Kincstári követelés 47.287.000 font sterl. (+409.000). Jegytartalék 74.610.000 font sterling (+183.000).

New-York, július 21. (C. T. B.)

	július 21.	július 20.
	cents	cents
Buza júliusra	83	82 ⁵ / ₈
„ szeptemberre	72 ³ / ₄	73 ⁵ / ₈
„ deczemberre	72	72 ³ / ₄
Tengeri szeptemberre	37 ¹ / ₂	38

Chicago, július 21. (C. T. B.)

	július 21.	július 20.
	cents	cents
Buza szeptemberre	67 ³ / ₄	68 ¹ / ₄
Tengeri szeptemberre	32 ⁷ / ₈	33 ³ / ₈

A vetések állása a külföldön.

A császári és királyi konzulátusoktól a külföldi vetések állásáról a következő jelentések érkeztek a földmívelésügyi miniszteriumhoz:

Belgium.

A brüsseli konzul június hó 15-ről kelt jelentése szerint, daczára a hűvös időjárásnak, mely

a vetések érését kísérte, az idei aratás igen kedvezőnek ígérkezik. A zivatatok által legutóbb okozott károk a terméskilátásokat nem csökkentették.

Az antwerpeni konzul június 29-iki jelentése szerint a vetések állása Belgiumban kielégítő, sőt biztató, de a száraz meleg időjárás hiánya mindinkább érezhető. Az aratást a rendesen máris későbbre várják. A buzavetések állása jobb a rozsnál s a bevetett terület is nagyobb az előző évinél. A tavaszi vetések állása több helyen a hűvös esős időtől gyengül, ugyanez áll a burgonyára, melyet nem mindenütt vetnek. A széna-termés bőségesnek ígérkezik.

Németország.

A berlini főkonzul június 19-én és 23-án kelt jelentései szerint az időjárás inkább az őszi, mint a tavaszi vetéseknek kedvezett.

Az őszi buza és rozs állása oly jó, amilyen a legutóbbi öt év alatt még nem volt, ellenben a tavasziak és pedig az árpa, zab és tavaszi rozs fejlődésükben visszamaradtak, ritkásak, sárgulnak és erősen elgyomosodtak. A burgonyavetések állása is hézagos, amennyiben kötött, nedves talajon sok megrohadt. A herék első kaszálása igen jó eredményt adott, azonban a belőlük készült széna minősége a sok esőtől silány. A réti széna termése szintén bőséges, az esős idő helyenkint ennek minőségét is károsította. A bajor statisztikai hivatal június 22-iki jelentése szerint Bajorországban az őszi buza, rozs és tönköly és a cukorrépa, takarmányrépa, herefélék, valamint rétiszéna állása igen jó, a többi vetések pedig részint jó, részint középjő.

A boroszlói konzul június 18-án kelt jelentése szerint az utóbbi napok alatt jégveréssel járó viharok a vetésekben helyenkint ugyan lényeges kárt okoztak, mindazonáltal azok állása továbbra is jónak jelezhető. Julius ötödikéről újabb zivatárokat jelent a konzul, ennek ellenére a vetések állása még mindig olyan, hogy ha ezentul rendkívüli időjárás be nem következik, jó közép-termés várható. Takarmányemű is jó minőségben és bőven termelt.

A stuttgarti konzul június hó 23-án kelt jelentése szerint az őszi vetések állása a gyakori esőzések daczára kedvező. A kalászosok szalma-termése különösen bönök ígérkezik, rozsa csak helyenkint lépett fel. A tavaszi vetések, valamint a burgonya fejlődésükben visszamaradtak és erősen elgyomosodtak. A herefélék és rétek termése mindösszeleg hiányos, de mennyiségileg bő. A gyümölcs-termés középjónak, a csontosoké megközelítően tónak ígérkezik.

A lipcsei konzul június hó 4-én jelenti, hogy az őszi buza vetések állása igen jó, a rozs bár kevésbé, de szintén jó és három hét mulva aratható lesz. A tavaszi vetések és a burgonya fejletlenek, a repce kielégítő, a cukorrépa fejlődése azonban kissé elmaradt, a tarlórépát pedig részben csak most ültetik. A here első kaszálása bő eredményt adott, melyből jó minőségű széna volt. A réti széna kedvező eredménnyel takarított be. Sajátságos jelenség, hogy a vetések általános állása keletről nyugat felé javul.

A müncheni konzul július 2-ről jelenti, hogy az őszi vetések egész Bajorországban jól, sőt helyenkint igen jól állanak; ellenben a tavasziak a túlmedves időjárás miatt megsínylették és nagyobbára elgyomosodtak. Takarmányeműek és hüvelyesek jól fejlődnek, a réti széna kaszálása és betakarítása általában kielégítő eredménnyel kezdetét vette, azonban Felső-Bajorország és Sváb-honban esős időjárás zavarja azt. A gyümölcs-termés gyengének, a szőlő közepesen ígérkezik. Felső-Bajorhonban a repce virágzása alatt szenvedett, a komló azonban jól áll.

A karlsruhei konzul július 2-ről jelenti, hogy az őszi buza, tönköly- és rozsvetések állása jó, a rozsból azonban jelentékeny terület takarmányozási célra fordított s a megmaradtak negyedrészre gyenge, sőt néhol rossz. A tavaszi vetések fejlődése lassú és részben erősen elgyomosodtak. A burgonyavetések állása a könnyű talajokon kielégítő, a kötött, hiányos. A rétek partos helyen jó, völgyületekben silány termést ígérnek. A komló fejletlen, a szőlő pedig az elrugás és levélrohadás észleltetett.

A kösnigsbergi konzul június 20-ról és július 1-ről jelenti, hogy keleti Poroszországban a rozs kalászképződése szép, a tavaszi kalászosok, hüvelyesek, burgonya és répa jól fejlődnek, a takarmányeműk kaszálása és betakarítása azonban bő terméshozam mellett a változó esős és zivataros időjárás folytán csak hiányosan eszközölhető. Az időjárás a többi vetésekre kedvező.

A mannheimi konzul június 15-ről jelenti, hogy a badeni nagyhercegségben az időjá-

rás az őszi és takarmánynemű vetésekre kedvező, ellenben a tavaszakra kedvezőtlen volt. Ugy az árpa, mint a zab visszamaradtak fejlődésükben és a hüvös, nedves időtől és a gyomoktól helyenkint sárgulnak. A here és luczerna-vetések állása elég jó, sőt néhol igen jó. A rétek fűnövése, noha az aljfüvek némileg fejletlenek, általában kielégítő és dúsz. A szőlő állása kielégítő.

A danzingi konzul július 4-éről jelenti, hogy nyugoti Poroszországban a vetések állása általában igen jó, csak a rozs selymettel meg helyenkint a június elején beállott dért. Jég és vihar szintén okoztak szörványosan kárt. A herefélék és rétek termése igen bő. A repcsény érik, jó termést ígér. A burgonya fejlődése erőteljes.

A kieli konzul június 15-éről és július 1-éről jelenti, hogy az időjárás kedvező volt a vetések fejlődésére, azok állása általában kielégítő és pedig a buza és rozs jó, árpa, zab és borsó megközelítőleg közepes, here és búkkönyv jó és a repcsény közepes. A rétek kaszálása megkezdődött. A hozam jó.

A majna-frankfurti főkonzul július 5-dikéről jelenti, hogy az időjárás utóbb kedvezőre fordulván, a buza- és rozsvetések kielégítő termésel bíztathatnak. Az árpa a nedves időjárást megsínylette, a zab és burgonya elgázosodtak. A here jó termést adott, a rétek kaszálása folyamatban van, a hozam bőségesnek ígérkezik.

A libani konzul július 1-éről jelenti, hogy úgy az őszi, mint a tavaszi vetések állása kielégítő. A széna bő terméshozammal bíztat s a szállását már megkezdették.

Franciaország.

A párisi főkonzul június 9-ről jelenti, hogy a vetések állásáról előzőleg közölt kedvező jelentés ezuttal sem változott, a gabonaneműek aratási kilátásai épúgy mint eddig, igen jók.

A bordauxi főkonzul július 4-éről jelenti, hogy az időjárás változatossága mellett is szépen halad a gabonaneműek érése, annyira, hogy az aratást a déli departementokban már meg is kezdték.

A vetések állásából ítélve, mennyiségileg igen jó termés várható.

A marseillei főkonzul július ötödikéről jelenti, hogy az időjárás nem volt ugyan megfelelő, a terméstudósítások mégis kedvezően hangzanak. Az aratás kezdetét vette és a szép időjárás alatt jól halad. A rétek lekaszáltattak, a répa némileg fejletlen s a gyümölcsfák ez évben is sok kárt szenvedtek.

A cetteli konzul július hetedikéről jelenti, hogy a vetések fejlődése igen előhaladt s az aratást a déli vidéken megkezdették. A vetések állása kielégítő, de nem felel meg az előzőleg hozzáfűzött reményeknek. Buza, zab kielégítő, rozs kevésbé. A szőlő jól virágzott, szép hozammal bíztat.

A tunisi főkonzul július 5-éről jelenti, hogy a gabonaneműek aratása felől egész Tunisból kedvező jelentések érkeztek. Az aratásnak a hüvös időjárás igen kedvezett.

Az árpa az összes tunisi piacokon forgalomba hozatott, a déli részeken pedig ugy a buza valamint az olajbogyók termése jó.

Angolország.

A londoni főkonzulnak július 4-én, 15-én és 28-áról kelt jelentése szerint a terméskilátások az utóbb beállott enyhébb naposabb időjárás után annyira javultak, hogy azok általában valamennyi gabonaneműre nézve kielégítőek. A buza aratásának kezdetét augusztus közepére várják.

A liverpooli főkonzul június 15-éről jelenti, hogy az előző kedvezőtlen időjárás utóbb megjavult s ennek folytán az eléggé kifejlődött vetések beérése remélhető. Korai aratás ki van zárva. Állandóan kedvező időjárás mellett kielégítő termés várható.

Olaszország.

A milánói főkonzul június 15-éről jelenti, hogy a vetések állása egész Olaszországban kedvező s a búzából közepes felüli termés várható. Ugy a tengeri, mint a szőlő fejlődése kielégítő. A selyemtenyésztés időnye befejezéséhez közel áll; s a jó eredményt ígér. Zivatar és jégeső Piazenza, Modena, Bologna, Campobasso, Bari, Benvenuto és Camo egyes részében okozott kárt.

A genuai főkonzul június 9. és 16-áról jelenti, hogy a vetésekre a hó elején uralkodott hátrányos, hüvös időjárás előnyös fordulatot vett, minek folytán a terméskilátások még mindig a közepesen felüliek. A hüvelyesek, kerü vetemények és a szőlő állása kielégítő, a szőlőn fellépett peronospora ellen erőlyesen védekeznek. Az olajfák teljes virágzásban vannak, a szelvény-tenyész-

tés ugyanoly eredményt ígér (36,762,000 kilogramm gubó), mint az előző évben. A milánói konzul által jelzett elemi károkról szintén megemlékezik.

A palermói főkonzul június 16-áról jelenti, hogy a vetések állása egész Szicília szigetén habár szörványosan hanyatlott, általában kielégítő s a gabonafélék több helyen jó termésre nyújtanak kilátást. A déli gyümölcsök jól virágoztak, az olajfák teljes virágzásban vannak s a szőlők fejlődése a helyenkint mutatókozó peronospora és filloxerától eltekintve, elég erőteljes.

Oroszország.

Az odessai főkonzul június 28-ról jelenti, hogy Oroszország várható termésére nézve ezidőszertit itélet még nem alkotható. A bevetett terület nagyságában nincsen változás, csupán az egyes vetemények tekintetében, így a lenből 25 százalékkal kevesebbet vetettek, a búzából pedig többet.

A vetések állása kedvező s amennyiben jobb mint az előző évben, hogy az esetben, ha a természeti viszonyok ép oly kedvezőtlenre fordulnának, mint az előző évben, a várható termés az esetre is fölülmulná a múlt évit.

Svájcz.

A zürichi főkonzul két rendbeli jelentése szerint a vetések állása június hónapban kielégítő volt.

A buza korán virágzott, jó kalászokat és hosszú szalmát hajtott, de a rozsbansók az üszög. A zabvetések erőteljesek s a burgonyavetések szépen javultak. A szénatermés bő, de silány minőségű. Gyümölcsből jó termés ígérkezik, a szőlő azonban fejletlen, terméskilátása közepes.

A geni főkonzul július 6-áról jelenti, hogy a vetések állása általában kedvező, csak a buza megdőlt rendei, melyek száma tetemes, nem fognak sem mennyiségileg, sem minőség tekintetében a várakozásoknak megfelelni. A szénatermés mennyiségileg bár gyenge, de minőségileg jó. A szőlő állása kielégítő.

Spanyolország.

A barcelonai főkonzul június 15-éről jelenti, hogy az előző havi esőzések eredményeképpen a vetések állása kielégítő és a közepes meghaladó termésre van kilátás.

Portugália.

A lisaboni főkonzul június 7-éről jelenti, hogy a terméskilátások a beállott esős időjárás következtében javultak. Az aratás július végén lesz.

A burgonyatermelés oly jó volt, a milyen az utóbbi 30 év alatt nem fordult elő. A kivitel nagy arányokat öltött.

Dánia.

A kopenhági főkonzul június hó 22-éről jelenti, hogy az utóbbi derült, meleg időjárás előnyös volt a vetések állására. Az őszi állása igen jó, virágzásuk kedvezően folyt le. A tavaszik jól keltek és szépen fejlődtek. A szénatermés bősége nek ígérkezik.

Ausztria.

Bécsből jelentik táviratban: Rozs általában kielégítő. Tulsúlyban vannak a kielégítő termési kilátásokról szóló jelentések. A részben befejezett buza-aratás igen kedvező; egyébként is jobb buza, mint rozstermés várható. A repce jó középtermést eredményezett. A tavaszi vetések és különösen az árpa állása az elvetés idejéhez képest egyenlőtlen. A tavaszi árpa állása Csehországban, Galiciában és Morvaországban általában megjavult. Az eddigi eredményeket közepesnek mondják. A zab állása kielégítő. A tengeri legnagyobb részt visszamaradt a nővésben és a nedvesség sok kárt okozott benne. A takarmánynövények mennyiségileg jól eredményeztek. A széna-termés mennyiségileg kevésbé kielégítő, a minősége ellenben jó. A burgonya állása kielégítő, egyes helyeken igen jó termést eredményezett. A gyümölcs-termésre való kilátások újban csökkentek.

Mezőgazdaság.

Kertészeti kiállítás Debreczenben. Az országos kertészeti egyesület elnöksége elhatározta, hogy az idén Debreczenben kertészeti vándorkiállítást rendez. A kiállítás a Dobos-pavillonban lesz.

Ipar és kereskedelem.

Lisztkivitelünk június hónapban. Magyarországi malmokból Fiumén át júniusban összesen csak 1829 tonna liszt hajóztatott el a múlt év június havában kivitt 6005 tonnával szemben. Az idei mennyiségből 1268 tonna fővárosi és 561 tonna vidéki malom-állomásokról származott. Rendeltetés

szert szállítottatott osztrák kikötőkbe 513 tonna, olasz kikötőkbe 97 tonna, Franciaországba 220 tonna, Németalföldre 28 tonna, Angliába 695 tonna, Kelet-Indiába 81 tonna és Braziliába 188 tonna. Ami különösen az Angliába irányuló kivitel illeti, ez az idén június végéig összesen 10,558 tonnát tett; a múlt évben pedig 28,486 tonna volt; a braziliai folyó évi kivitel 2890 tonna volt a tavalyi 2823 tonnával szemben. Remélhető, hogy ezen nagymérvű csökkenés után közgazdaságilag annyira fontos lisztkivitelünk most már nemsokára ismét rendes mérvet fog ölteni.

Az osztrák hitelintézet megvette a brünni Grünfeld Miksa cég b ő r g y á r á t és részvényvállalatát fogja átalakítani.

A Merkur új igazgatója. Bécsből telefonálják: A Merkur részvénytársaság Reinisch főkonzult választotta igazgatójává; dr. May, az eddigi igazgató, aki számos budapesti intézet igazgató-tanácsában benn van, most kizárólag a budapesti intézeteknek szenteli munkásságát.

Kőbányai sertésplacc, július 21. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59 $\frac{1}{2}$ —60 krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 59 $\frac{1}{2}$ —60 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 60 $\frac{1}{2}$ —61 $\frac{1}{2}$ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 klg. felüli súlyban) 60—60 $\frac{1}{2}$ krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 60 $\frac{1}{2}$ —61 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 60—60 $\frac{1}{2}$ krajczárig. Sertéslétszám: 1898. július 19. napján volt készlet 43,674 drb, július 20-án felhajtott 405 drb, július 20-án elszállított 144 darab, július 21-ére maradt készlethez 43,935 darab. A hizott sertés tüzetirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, július 21. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. július 20-án érkezett 467 drb. Készlet 569 darab, összes felhajtás 1036 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 696 drb, elszállítatlan maradt 460 drb. Napi árak: 120—180 kilós 50—59.50 kr, 220—280 kilós 56 $\frac{1}{2}$ —59 $\frac{1}{2}$ krajczár, 320—380 kilós 55—58 kr, öreg nehéz 56 krajczár, malacz — krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti gazdasági és tenyészmarhavásár, július 21. (A budapesti közvágóhid és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 412 darab, ugymint: jármos ökrök elsőminőségű 142 drb, közép 162 darab. Fejős tehén: tarka 1 darab, bonyhádi 55 darab, jármos bivaly 4 darab. Jármos ökrökben a forgalom nem volt nagy, az árak változatlanok. Fejős tehének iránt valamivel jobb volt a kereslet, ezeknek ára 5—10 forinttal emelkedett. Következő árak jegyzettek: Elsőrendű jármos ökrök 355—425 forintig páronként. Középmínőségű jármos ökrök 290—350 forintig páronként. Elsőrendű jármos ökrök 32—34 forintig métermázsánként első-súlyban. Közép jármos ökrök 28—31 forintig métermázsánként első-súlyban, Fejős tehénkért és pedig: Tarka, kevert származású tehén 70—110 forintig; darabonként, bonyhádi tehén 110—160 forintig darabonként.

Budapesti vágómarhavásár, július 21. (A budapesti közvágóhid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 3462 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1035 darab magyar és tarka ökrök, 524 darab magyar és tarka tehén, 1263 darab szerbiai ökrök, 15 darab boszniai ökrök, 297 darab szerbiai tehén, 176 darab bika, 141 darab bivaly és 11 darab bosnyák tehén. Minőség szerint 693 darab elsőrendű hizott, 2370 darab középmínőségű és 399 darab alárendelt minőségű hizott ökrök. Múltán a felhajtás mintegy 400 drbkal nagyobb volt a kevesebb vevő volt a vásáron, az irányzat lanyha volt; mindamellett az árak nem változtak, mert a vásár felvételi képessége növekszik. Jobb kereslet mutatkozott jóminőségű tarka hizott ökrökre és fiatal jó tehénekre; ellenben bikák és bivalyok ára 100 klg. kint 1 frttal hanyatlott. Következő árak jegyzettek: hizott magyar és tarka ökrök, jobb minőségű 30—35 frt, hizott magyar és tarka ökrök, középmínőségű 26—31 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökrök 22—26 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén — forintig, magyar tehén középmínőségű 20—32 forintig, szerbiai ökrök, jobb minőségű 24—30 forintig, szerbiai ökrök közép minőségű 20—28 forintig, szerbiai bika 28—33 forintig, szerbiai bivaly 17—22 forintig. Métermázsánként első-súlyban.

Budapesti szarvómarhavásár, július 21. A mai vásárra felhozott 694 darab belföldi és 10 darab növendék első borjú. A vásár hangulata lanyha volt. Napi árak: 116 belföldi borjú 28—38 forintig, kivételesen 40 forintig, növendék 20—28 forintig súlyra.

Pénzügy.

A határidőknek ezúttal való fizetése esetére az aranyárkelet pótléka augusztus hónapra 19 és fél százalékban állapított meg.

Sorsolás.

A Magyar Jeltárog-Hitelbank 4 százalékos községi kötelezőinek tervszerű évi kisorsolása ez évi augusztus 1-én délelőtt 10 órakor fog a bank helyiségeiben megtartatni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, Julius 21.

Már igazán nem tudjuk, mire magyarázzuk azt, hogy a gabonaüzlet még most sem akar feléledni, jóllehet már Julius havának utolsó harmadát rójuk. Nem akarunk épen az árakulásról szólni.

Tudjuk ugyanis, hogy az ár a kereslet és kínálat kölcsönhatásából áll elő, de tudjuk azt is, hogy a keresletet is meg a kínálatot is emberek csinálják, emberek, akik érzések és vélemények után indulnak és akik ennélfogva korántsem csalhatatlanok. Tehát előbb-utóbb mégis csak felszínre kerül majd a „természetes ár.” Ez bizonyos.

Nem értjük azonban a forgalomban előállt stagnációt. Ez időtájt nálunk naponta 60—80.000 métermázsza, hetenkint legalább is 300.000 métermázsza buza került minden évben eladásra, akár magasak, akár alacsonyok voltak az árak. Most pedig sok, ha 1—3 waggonos tételekből összehozuk az ezer tonnás napi forgalmat. Máskor még a néhány millió métermázsza alá menő régi készlet — nyersterményben és örleményekben — sem tartotta vissza a malmokat az élénk vásárlástól, míg most kiürült raktárokkal megy át a fogyasztás az új campagneba és mégsem kezd még meg teljes levetkenységét. Értünk a tartózkodást, ha a kínálat feltűnően sürgetős jelleget öltene. De hiszen már napok óta épen csak a felérkező vasúti tételeket bocsátjuk áruba. Nagyobb üzletkötésekhez mindkét részről hiányzik a diszpozíció.

E jelenség mindenestre gondolkodoba ejteti az embert. Magyarázatát csak azt fogadjhatjuk el, hogy úgy a termelés, mint a fogyasztás nem ért egyet a dolgok alakulására nézve. A termelők elégedetlenek, mert a tavalyi súly esztendő és az idei közepes eredmény után joggal várhatják a magasabb árak félig-meddig való fennmaradását, különösen miután az élénk emlékeztetben levő ármozgalmak a tavaszi hónapokban, amelyekből a produkcióra nézve ugyan mi haszon sem hármlott, amugy is mód felett felizgáltak a mezőgazdák fantáziáját. Másrészt a malmok is kedvetlenül mennek bele az üzletbe, amit tulajdonképpen nem is lehet nekik rossz néven venni, mert csak nem kívánhatjuk, hogy lázasan vegyék nagy tömegekben a 76 kilogrammos buzát még csak 9 egy negyed forintos áron is, amikor ugyane minőséget mintegy hat héttel később való szállítással 1 forint 10 krajczárral olcsóbban kaphatják meg a határidőpiacon.

Tehát a határidőpiacon! Igemis, a papírüzlet az, amely rontja az árképződést, csakis ez akasztja meg a forgalmat. De azért ne ítéljük el feltétlenül a terminus-forgalmat. A spekulációnak vagy lesz, vagy nem lesz igaza. Ha szeptemberben a termelők segedkeztek nyujtanak ahhoz, hogy a contractumok szállítási kötelezettségének megfelelőhessen, az üzletkötés élelmeisége fényes igazolást fog nyerni; ha pedig hiába fordulnak majd a baisseisták a gazdákhoz a hét forinton aluli buzáért, pusztán maguk vallják majd kárát merész vállalkozásuknak.

Ma rohamosan csökkentek a tavalyi kész-buza árai.

A csakély forgalomnál nem is lehet jóformán meghatározni, hogy fél forintot vagy többet tett-e ki az áresés. De ez merőben mellékes. Egyszerűen arról van szó, hogy a múltévi és idei áru árának disparitása mindinkább összetöporodik és ma már alig tesz ki egy forintot. A malmok már egész jól használhatják az idei buzát, pláne ha nem halmoznak fel nagy készletet, vagyis ha az az örlemény jóformán közvetlenül átmegy a fogyasztásba. Az árkülönbség tehát mihamarább teljesen meg fog szűnni. Új buzában nem volt árváltozás.

A többi cikkeken gyenge forgalom mellett szintén alig változtak az árak; rozs némileg szilárdult.

Ma végre bejelentettek háromezer métermázsza tengerit szállításra és pedig Julius 27-én való átvételre.

A felmondott kötések nagyon szívesen cserélők ki fel nem mondottakra, mert készárúként ma is 5 forint 37 és fél krajczárt fizettek. A felmondás tárgyát képező árú magyar származék. Ha román tengeriről volna szó, 10—15 krajczárral is többet adnának érte a napi árfolyamon felül. Ép ezért nem is mondanak fel egyelőre oláh származékot; magyar áru meg nagyon kevés áll rendelkezésre.

A határidőpiacon az irányzat nagyon lanyha volt, a forgalom főleg délután majdnem pánikszerű jelleget öltött. Este zárul szeptemberi buza 8.15 forinton, szeptemberi rozs 6.36 forinton, szeptemberi zab 5.46 forinton, új tengeri 4.25 forinton, tavalyi tengeri 5.13 forinton.

A délutáni határtalan deroute még a legvéresebb contremineuröket is meglepte, mert végre ma semmi kézzelfogható ok nem volt az árak ily feltűnő hanyatlására.

Sem az időjárással, sem a készárúpiacz tendenciájával, sem végre a külföldi jelentésekkel nem igazolható a ma esti áresökkenés. Nincs is ennek más magyarázata, mint az, hogy az ügynökök temérdek könyyszereladásokat fogantatosítottak és ily alkalomkor minden újabb tíz krajczárnyi árcsökkenés újabb áldozatokat kíván és újabb árut hoz a vásárra.

A külföldi piacok közül reggel Amerika csekély árjavulást jelentett; délután Berlin lanyha hangulatot jelzett, Londonban változatlanok maradtak az árak; míg Párisban 40 centimesmel olcsóbbodtak, Liverpoolban egynegyed pennyvel drágult a buza.

I. Készárúüzlet.

Előfordult készárú-eladások.

Menyiség malmokban	Áru	Ár	hely Budapest	hely Atl. Bpest	hely Kev. Bpest	hely Budapest	hely Szarvas
500	új buza	81	Budapest	10.			8 hó
500	"	78 ⁵	"	10.			"
400	"	81 ⁵	"	9.95			"
700	"	80 ⁵	Atl. Bpest	10.			"
600	"	80	"	10.			"
200	"	80	Budapest	9.95			"
200	"	80	"	10.			"
500	"	80	kev. Bpest	9.65			"
200	"	80	Budapest	10.			"
200	"	79	"	9.85			"
150	"	79	"	9.80			"
200	"	77	"	9.60			"
1000	" pestvidéki	81	"	9.60			"
100	"	81	"	9.80			"
300	"	80	sárga Bpest	9.65			"
300	"	80	Budapest	9.80			"
200	"	80	sárga Bpest	9.25			"
300	"	80	Budapest	9.80			"
100	"	79	"	9.90			"
250	"	79	"	9.70			"
100	"	78 ⁵	"	9.70			"
200	"	78	"	9.55			"
200	"	78	"	9.50			"
100	"	76	sárga Bpest	9.20			"
400	" fehérm.	81 ⁵	Budapest	9.87 ¹ / ₂			"
100	" bacskaí	78	Atl. Bpest	9.45			"
100	"	77 ⁵	"	9.45			"
100	"	77	"	9.45			"
200	" bánási	78 ³	Budapest	9.75			"
100	"	81	"	10.			"
100	"	78	Atl. Bpest	9.65			"
100	"	77	"	9.65			"
200	"	77 ⁵	Budapest	9.65			"
150	" f.-magy.	80 ⁵	"	9.70			"
500	"	80	"	9.70			"
100	" északm.	78	"	9.27 ¹ / ₂			"
550	" bánási	75	"	10.30			"
300	" bihari	74 ⁵	"	10.			"
400	új rozs	—	"	7.62 ¹ / ₂ kp.			"
200	"	—	"	7.50			"
200	"	—	"	7.55			"
100	" zab	—	"	7.50			"
100	"	—	"	8.85			"
200	"	—	"	8.77 ¹ / ₂			"
200	" tengeri	—	"	5.35			"
100	"	—	Szarvas	5.02 ¹ / ₂			"

Raktárállomány.

	Közraktár	Raktárak	Sínek
	m é t e r m á z s z a		
Buza	10800	576	—
Rozs	800	—	—
Árpa	130	—	—
Zab	200	3	—
Tengeri	34450	996	—
Lászt.	18600	1076	—

Hivatalos készárújegyzések.

Áru	Határidő	100 kgr. készárú-ára	100 kgr. készárú-ár
buza	új tiszavid.	74	75
		78	77
		78	79
		80	81
"	pestvidéki	74	75
		76	77
		78	79
		80	81
"	fehérm.	74	75
		76	77
		78	79
		80	81
"	szorb	75	—
rozs	elsőrendű 70—72	7.40	7.50
árpa	takarm. 60—62	5.30	5.35
"	szeszfőz. 62—64	5.30	5.75
"	sörfőzésre 64—66	—	—
zab	ó	39—41	—
tengeri	bánási	—	5.35 5.40
"	másnemű	—	5.30 5.35
repcze	új káposzta	—	11.75 12.25
"	másnemű	—	—
köles	—	—	—

II. Határidőüzlet.

Előfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Kezd.	Forgalom	Zárk.	Kezd.	Forgalom	Zárk.
buza	szep.	8.34	8.35-39-37	26	8.29	8.26	8.15
							8.27-26
							25-24
							23-22
							21-20
							19-18
rozs	szep.	6.35	6.42	6.46	6.44	6.43	6.37
							42-41
							40-39
zab	szep.	5.53	5.54	5.49	5.50	5.49-48	5.47
tengeri	Julius	5.23	5.20	5.18	5.17	5.16	5.14
"	auguszt.	5.23	5.20	5.18	5.17	5.16	5.14
"	szep.	5.22	5.21	5.17	5.16	5.15	5.13
"	máj.	4.29	4.31	4.28	4.28	4.27-26	4.25
repcze	aug.	12.	—	12.10	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata	Délutáni tőzsde
buza	szep.	8.28	8.29
rozs	szep.	6.44	6.46
zab	szep.	5.50	5.52
tengeri	Julius	5.17	5.19
"	aug.	5.17	5.18
"	máj.	4.27	4.28
repcze	aug.	12.	12.10

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, Julius 21.

A mai tőzsde majdnem ugyanazon árakkal zárul, amelyekkel kezdődött. Az üzlet igen kevés volt; a rendes üzlet tárgyát képező értékek ára egy-egy tizeddel hol emelkedett, hol csökkent. Jelentékenyebb árváltozást csak egy értéknél jegyezhetünk fel, az északmagyarországi kőszénbánya vállalatnál, melynek ára 122 forintról 129 forintra emelkedett, sőt Bácsben, hol szintén magyar kereslet számára vásárolták, délben elérte a 181-et. Közudomásra jutott tudniillik nálunk, hogy e bányavállalat ügyei korántsem oly válságosak, mint azt a bécsei újságok, kik a papír árát folytonos kínálással lenyomni igyekeztek, napok óta híresztelik. A tokodi bányákba ugyan behatolt a víz, némi kárt is okozott, de távolról sem oly nagyot, hogy az északmagyarországiaknak szilárd alapokon nyugvó üzletét oly érzékenyen érintette volna, mint elhithetn akarták. E hírre egyes „jó kezek” nagyobb mennyiségben kezdtek vásárolni e papírost; és innen volt mai gyors és feltűnő ár-emelkedése. Az északmagyarországi kőszénbánya

részvényeinek ára is újra fölemelkedett 95-re. Egyéb jelenteni valók a mai napról nincs. Ércpéz és külföldi váltó ára gyöngyűt.

Az előtűzsdén: Magyar hitelrészv. 394.25—394.50, Osztrák hitelrészv. 358.80—359.10, Osztrák-magyar államvasut 358.90—359.40 forinton kötött.

Dél-előtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 388.70, Magyar hitelrészv. 394.50, Aranyjárdék 121.—, Koronajárdék 99.—, Leszámitoló-bank 260.25, Jelzálogbank 290.—, Rimamurányi 252.50, Osztrák-magyar államvasut 358.75, Ipar- és kereskedelmi bank 103.50, Városi villamos vasut 257.50, Közüti vasut 351.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 623—629, Közüti vasut 351—351.50, Magyar hitelrészv. 394.75—394.40, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 104.50, Osztrák hitelrészv. 358.80—359.20, Osztrák-magyar államvasut 359.20—358.60, Északmagyarországi kőszénbánya 125—127, Általános kőszénbánya 93—95.

Díjhiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1—1.50 forint, 8 napra — forint, július utóljára 4—5 forint, augusztus utóljára 8—9 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	július 21.	július 20.
Magyar aranyjárdék	120.75	120.75
Magyar koronajárdék	98.90	98.80
Magyar hitelrészvény	394.25	394.30
Magyar ipar és keresk. bank	104.50	103.50
Magyar jelzálogbank	250.25	250.25
Magyar leszámitoló bank	260.25	260.25
Rimamurányi vasut	252.50	252.50
Osztrák hitelrészvény	358.90	358.75
Déli vasut	77.50	77.50
Osztr.-magyar államvasut	358.75	358.90
Közüti vaspálya	381.50	381.—
Villamos vasut	257.50	258.—

Az utotűzsdén nyugodt irányzat mellett kötötték osztrák hitelrészv. 358.90—358.75, osztrák-magyar államvasut 358.80—358.70 forinton kötött.

Délután 4 órakor zárulnak:

	július 21.	július 20.
Osztrák hitelrészvény	358.80	358.70
Magyar hitelrészvény	394.25	394.20
Osztr.-magyar államvasut	358.70	358.75
Leszámitoló bank	260.25	260.25
Jelzálogbank	250.—	250.—
Rimamurányi vasut	252.50	252.50
Közüti vaspálya	381.50	381.—
Déli vasut	77.—	77.—
Villamos vasut	257.50	331.—
Ipar és kereskedelmi bank	104.50	103.50
Aranyjárdék	—	—
Koronajárdék	—	—

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK

Budapest, július 21. Termények vására ma teljesen üzlettelen volt; az árak változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Faj		Ar 100 kilogrammonként	
		Pénz	Áru
		frt	frt
Birkahus	budapesti	64.—	64.—
	vidéki	—	—
Szálonna	magyar fő legényszárlattól vidéki városi legényszárlattól, 4 darabos	59.—	60.—
	füstölt	60.—	61.—
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minta	—	—
	120 darabos	—	—
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szálonna	boszniai, usance-minta	—	—
	180 darabos	—	—
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szilva	boszniai, usance-minta	—	—
	120 darabos	10.75	11.25
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szilva	boszniai, usance-minta	—	—
	120 darabos	12.75	12.25
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szilva	boszniai, usance-minta	—	—
	100 darabos	10.50	11.—
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szilva	boszniai, usance-minta	—	—
	100 darabos	12.50	12.—
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—
Szilva	boszniai, usance-minta	—	—
	100 darabos	15.50	17.—
	Kész árú	—	—
	Zsíkkal együtt	—	—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 21. A vásári forgalom: Hús-
nál a forgalom élénk, árak csökkentek. Birkahus-
nál csendes, árak szilárdak. Halban csendes,
árak csökkentek. Tej- és tejtermékek élénk,
árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak szilárdak.
Zöldségnél lankas, Gyömbörszél élénk. Fűszere-
knél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi
vásárcsarnokban nagyban eladott állami csirkék
birtalomszerűsége a következő: Hús-
bahus hátulja I. 52—53. frt, II. 43—44. frt.

Birkahus hátulja I. 42—46 frt, II. 40—42
frt. Borjúhús hátulja I. 56—58 frt, II. 52—56 frt.
Sertésbőrszál 22—26 frt, vidéki 50—56 frt.
(Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr
(kilonként). Sertészsír hordóval 32.6—64.0 frt (100
kilonként). — *Baromfi (élő).* Tyúk 1 pár 0.8—1.20
frt. Csirke 1 pár 0.55—1.20 frt. Lúd hizott 100-
kint 68—75 kr. — *Különbözők.* Tojás 1 láda (1440
db) 23.0—29.0 frt. Sárgarépa 100 kötes 1.00—1.00
frt. Petrezselyem 100 kötes 0.—2.00 frt. Lencse m.
100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt.
Paprika I. 100 kiló 30—60 frt, II. 20—28 frt. Vaj
100 kilonként 0.75—0.90 frt. Tea- aj kilonként 0.80
—1.10 frt. Burgonya idej, 100 kiló 2.—2.20 frt.
Burgonya sárga 100 kiló 3.50—4.00 frt. — *Haluk.*
Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—
1.— frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, július 21. Irányzat változatlan.
A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.50
—19.75. Finomított szesz nagyban 57.75—57.75,
Finomított szesz kicsinyben 58.—58.25. Élesztő-
szesz nagyban 57.—57.50. Élesztő szesz kicsiny-
ben 57.50—57.50. Nyersszesz adózva nagyban
57.75—57.75. Nyersszesz adózva kicsinyben 57.—
57.50. Nyersszesz adózatlan (exkt.) 16.—16.25,
Denaturált szesz nagyban 22.—22.25, Denaturált
szesz kicsinyben 22.50—22.75. Az árak 10.000
literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest,
kiszáraztatás mellett értendőek.

Bécs, július 21. Kontingens nyersszesz
azonnali szállításra 19.80—20.— frt;g kelt el. Zár-
latjegyzés 19.70—20.— frt.

Bécs, július 21. Kontingens kész-
áruban 19.80 forinttól 20.— forintig. Változatlan.

Prága, július 21. Adózott tripló szesz
nagyb. 57.50—57.50 forinton jegyeztetett. Adózatlan
szesz 19.—19.50 frton kelt el azonnali szállításra
nagyban.

Trieszt, július 21. Kiviteli szesz tartályokban
szállítva 90% hektoliterenként nagyban román
áru 13.— frt, magyar áru 13.25 frt, cseh áru
12.75 forint, július-augusztusi szállításra.

Brünn, július 21. Exkontingens szesz válto-
zatlanul jegyeztetett.

Czukor.

Prága, július 21. Nyers czukor 88% czukor-
tartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.52
frt, október-decemberi szállításra 12.52 forint.

Hamburg, július 21. Nyers czukor I. o. b.
Hamburg. Azonnali szállításra 9.22, auguszt. szállí-
tásra 9.27, október-decemberi szállításra 9.42.
Irányzat lankas.

Páris, július 21. Nyers czukor (88 fok) készáru
28.50—28.75 frank, fehér czukor júl-ra 29.50 frk,
aug-ra 29.50 frank, első 4 óra 30.25 frank, okt-
tól 4 óra 31.— frank. Finomított készáru 102.50
103.— frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, július 21. A készáru folytatólagos
erős kínálata mellett az irányzat lankas maradt,
de további áreszkendés nem jelezhető, minthogy a
kereslet valamivel érezhetőbbé vált. Itt már új
orosz búzát is kínálnak augusztusi szállításra, de
minták még hiányoznak. Az árkövetelmények 7 frt
75 krtól 8 frtig váltakoznak 78 kg-os minőségért.
Kötések aligha fordultak még elő. Határidők ma
újból gyengék voltak és tetemesen csökkentek.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza őszre 8.40—8.31, rozs őszre 6.76—
6.63, tengeri július—augusztusra 5.51—5.41, zab
5.37—5.31, repce augusztus—szeptemberre 12.65
—12.75 forint.

Boroszló, július 21. Buza helyben 20.70 márka
(= 12.17 frt) sárga. Buza helyben 20.60 márka
(= 12.12 frt). Roza helyben 16.50 márka (= 9.70
frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt) Tengeri
helyben 12.— márka (= 7.06 frt). Minden 100 kilon-
ként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, július 21. Buza holsteini 195—208
márka (= 11.47—12.23 frt). Roza meklenburgi
142—154 m (=8.35—9.08 frt). Roza orosz 97—
98 márka (= 5.70—5.76 frt). Minden 100 kilonként.
Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, július 21. (Megnyitás.) Buza folyó hóra
22.80 frank (= 10.37 frt). Buza augusztusra 21.10
= (10.06 frt.) Buza szept- okt-re 20.40 frank
(= 9.74 frt). Buza 4 utolsó hóra 20.20 frank
= (9.64 frt). Roza folyó hóra 15.25 frank (= 6.27
frt) Roza augusztusra 12.75 frank (= 6.07 frt). Roza
szept- okt-re 12.75 frank (= 6.07 frt). Roza
4 utolsó hóra 12.75 frank (= 6.07 frt). Minden 100
kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70
frt.

Páris, július 21. (Zárlat.) Buza folyó hóra
23.40 frank (= 11.17 frt). Buza augusztusra 21.40
frank (= 10.21 frt). Buza szept-októberre 20.60
frank (= 9.83 frt.) Buza 4 utolsó hóra 20.40
frank (= 9.74 frt).

London, július 21. (Gabonavásár.) Irányzat
általában nyugodt. Tengerikereslet kisebb. Arpa és
zab tartott, árak változatlanok. Városi liszt 34—36
shilling. Repceolaj 22 shilling. Tengeri 17 shilling
6 p. Eladók. Behozatal: buza 60.000, árpa 16.000
és zab 40.000 mm. Időjárás szép, de felhős.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, július 21. A Magyarország és Ausztria
aratásáról szóló naponta kedvezőbb jelentések a
spekuláczióra kevés hatással vannak s a külföldi
tőzsdék sem folytak be élénkítvén az üzletre. Az
előtűzsdén irányzatunküli és üzlettelon volt s egyes
játékpapírok árfolyamai csökkentek néhány tízed-
del. Iparvállalati értékek tartották árfolyamukat.
Valuták forgalom nélkül változatlanok.

Az előtűzsdén: Osztr. hitelrészvény 358.87
—359.25. Magyar hitelrészvény 394.50—395.—.
Osztrák-magyar államvasut 359.50—358.62 Déli
vasut —. Alpesi bánya 164.80—164.—. Török
sorsjegy 59.60—59.70. Prágai vasipar 739.—. Ma-
gyar ált. köszénb. 90—92.—. Északmagyarországi
124.—126.

Dél-előtti 11 órakor zárulnak: Osztrák
hitelrészvény 358.87, Magyar hitelrészvény 394.50,
Anglo bank 157.—, Union-bank 29.—, Länder-
bank 226.50, Osztrák-magyar államvasut 358.87,
Déli vasut 77.25, Alpesi bánya 164.10, Májusi járadék
101.75. Német márka 58.85.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.75,
Magy. hitelr. 394.25, Anglo-bank 157.50, Bankverein
266.75, Unionbank 294.50, Länderbank 226.50,
Osztrák-magyar államvasut 358.75, Déli vasut
77.25, Elbevolgyi vasut 263.75, Északnyugoti vasut
248.—, Rimamurányi —, Alpesi banya 163.80,
Májusi járadék 101.75, Magyar koronajárdék
—, Török sorsjegy 59.60, Török dohányrészvény
134.—, Német márka ultimóra 58.83 forinton köt-
tetett.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Ma-
gyar aranyjárdék 190.95, Magyar koronajárdék
98.95, Tiszai kölcsönsorsjegy 139.25, Magyar föld-
telhermentesítési kötv. 96.40, Magyar hitelrészvény
394.25, Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 158.—,
Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi
bank 1428.—, Magyar vasuti kölcsön ezúttal 100.00
Magyar keleti vasuti állami kötvények 121.—.
Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 260.—, Rim-
amurányi vasrészvénytársaság 252.50, 4-2% papir-
járdék 101.70, 4-2% ezüstjárdék 101.70, Osztrák
aranyjárdék 121.75, Osztrák koronajárdék
101.25, 1860. sorsjegyek 141.35, 1864. sorsjegyek
192.—, Osztrák hitelsorsjegyek 203.—, Osztrák hitel-
részvény 358.75, Angol-osztrák bank 157.50, Unio-
bank 294.50, Bécsi Bankverein 266.50, Osztrák
Länderbank 226.75, Osztrák-magyar bank 911.—,
Osztrák-magyar államvasut 358.63, Déli vasut 77.25,
Elbevolgyi vasut 263.25, Dunagőzhajózási részvény
497.—, Alpesi hányarészvény 163.50, Dohányrész-
vény 134.—, 20 frankos 9.52¹/₂, Császári kir. vált
arany 5.66, Londoni váltóár 119.95, Német bank-
váltó 58.82. Az irányzat csendes.

Bécs, július 21. (Utötűzsdé.) A déli tőzsdé
zárlata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 358.62,
Magyar hitelrészvény 394.50, Anglo-bank 157.25,
Bankver. 266.25, Union-bank 294.50, Länderb. 225.75,
Osztrák-magyar államvasut 358.75, Déli vasut 77.25,
Elbevolgyi vasut 263.50, Északnyugoti vasut 248.—,
Török dohányrészvény 134.25, Rimamurányi vasut
252.50, Alpesi banya 163.90, Májusi járadék 101.70,
Magyar koronajárdék 99.—, Töröksorsjegy 59.75,
Német márka azonnali szállít. 58.86, Német márka
ultimóra —. forinton.

Berlin, július 21. Ezüst járadék 101.40,
Osztr. aranyjárdék 193.10, Magyar aranyjárdék
102.90, Magyar koronajárdék 98.40, Osztrák hitel-
részvény 324.90, Osztrák-magyar államvasut 153.75,
Déli vasut 33.40, Bustielhrádi vasut 305.75, Osztrák
bankjegy 169.85, Rövid lejáratu váltó Bécsre
vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra
80.80, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.88¹/₂, Orosz
bankjegy 216.25, Olasz járadék 92.50, Laura-kohó
199.10, Harpeni 180.50, Olasz központi vasut
132.30, Török sorsjegy 113.60, Májusi járadék
—, Elbevolgyi vasut 132.10.

Az utötűzsdén: Osztrák hitelrészvény 224.90,
Osztrák-magyar államvasut 152.80, Déli vasut 33.25,
Magyar aranyjárdék 192.90, Discontó-társaság
198.60, forint.

Páris, július 21. 3 százalékos francia járadék
103.20, 3% százalékos francia járadék 103.97,
Osztrák földhitelezés 1252, Osztrák aranyjárdék
104.—, Magyar aranyjárdék 102.60, Déli vasut
előbbiség 383.—, Alpesi banya —, Török do-
hányrészvény 294.—, Török sorsjegy 192.50,
Olasz járadék 92.05, Spanyol kölcsön 36.42, Me-
ridional —, Otomanbank 541.—, Rio Tinto
686.—, Debeers 103.—, Kastrand 134.50, Chartered
63.—, Randfontein 35.26, Új 3 százalékos francia
járdék 101.90, Osztrák-magyar államvasut —,
Länderbank 486.—.

Frankfurt, július 21. (Zárlat.) 4 3/4% ezüst-járadék 86.10, 4% osztrák aranyjáradék 103.15, 4% magyar aranyjáradék 102.70, magyar koronajáradék 99.55, osztrák hitelrészvény 304.75, osztrák-magyar bank 773.50, osztrák-magyar államvasut 304.25, déli vasut 69.13, Elberőlyi vasut 228.—, bécsi váltóár 169.77, londoni váltóár 20.355, párisi váltóár 89.833, bécsi bankverein 225.75, villamos részvény 136.70, alpesi bányarészvény 139.—, 3% magyar arany-kölcsön 90.50, 4 2/4% papírjáradék 86.20. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 21. (Útüzésde.) Osztrák hitelrészv. 234.75. Déli vasut 69.13, Osztrák-magyar államvasut 304.25.

Hamburg, július 21. (Zárlat.) 4 2/4% ezüst-járadék 86.—, osztrák hitelrészvény 304.50, osztrák-magyar államvasut 760.—, déli vasut 163.—, 4% osztr. aranyj. 103.—, 4% osz. magyar aranyjáradék 102.85, olasz járadék 92.40. Az irányzat nyugodt.

London, július 21. (Zárlat.) Angol consolok 111.50, déli vasut 7.—, spanyol járadék 26.37, olasz járadék 91.13, 4% magy. aranyjáradék 100.—, 4% rupia 61.25, Canada pacificvasut 86.57. Ezüst 27.7/16. Leszámitolási kamatfáb 1.25. Bécsi kamatfáb ——. Az irányzat ártartó.

New-York, július 21. Ezüst 59.25.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet tájráti jelentése 1898. július 21-én reggel 7 órákor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás (mm Hg), Hőmérséklet (Celsius), Csapadék (mm), Állomások, Légnyomás (mm Hg), Hőmérséklet (Celsius), Csapadék (mm). Lists various cities and their weather data.

A magas légnyomás északnyugatról a kontinensre nyomult s a kontinens nyugati része fölé befolydott. A minimum északrafele van, különben egész délkelet Európában relatíve alacsony a légnyomás.

Az idő Közép-Európában tuljónomán bura és eső. Bő esők voltak az Alpokon s az Adria mellékén. A hőmérséklet általában sűrűn, délny-keleten azonban még magas.

Hazánkban főleg a Dunánál voltak bő esők. Tegnapról Pécs, Ujvár és Akna-Bátfalva átviharos eső jelent. A hőmérséklet északnyugatról sűrűbben van.

Élelő északnyugati szelekkel egyetbe mér helyenkint (főleg keleten) erős és állandóságos hűvös idő várható, később nyugatról fogó felhőzettel derűs és hőemelkedés várható.

VIZÁLLÁS.

— Július 21-én. —

Table with columns: Folyó, Vízjárás, Vízjárás (centiméter), Áradás (v. apadás), Folyó, Vízjárás, Vízjárás (centiméter), Áradás (v. apadás). Lists rivers and their water levels.

Niel magyarán: * = Jéges víz; + = Olajolt; — = 0 alatt

< = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Hejkenki záporosok voltak. Maximum Beszélőn 21 mm.

A Duna Passaunál, Linzben, Upráknél és Zimontól Orsovitig árad, más helyeken apát; vizállesi Gombos és Uj-Déknél 7 fok magasak, más helyeken közepesek.

A Tisza felső szakaszán Ujvárig árad, innen a torkolatig apad; vizállesi közepesen alulak.

A Dráva Varsánál és Zákányál árad; innen a torkolatig apad; vizállesi Eszéken 7 fok magasak, más helyeken közepesek.

A Száva Guraföldnél és Zágrábnál árad, más helyeken apad; vizállesi közepesen alulak.

A temetési vállalkozók.

Irta: Kipling Rudjard.

Fordította: Szt. Albans Tivadar.

— Tiszteljétek az öregeket!

Vastag hang szólott — az embert megborzongató iszapos hang — olyan hang, mintha valami lágy dolog ketté törnék. Volt benne reszketegség is, kárognás is, vinnyogás is.

— Tiszteljétek az öregeket! Oh ti folyóbeli társak — tiszteljétek az öregeket!

Semmi sem látszott a folyónak széles síkján, csak faragott köterhet usztató, négy-szögletes vitorlájú, faevzős dereglyeraj; épen a vasuti hid alatt haladt keresztül és vízmentében siklott előre. A nehézkes kormányrudak félrefordultak, hogy a hidpillérek okozta homokzatonyt elkerüljék a hajók és amit szél-tében hármasával elvonultak, a förtelmes hang megint rákezdte:

— Oh, ti a folyó brahminjai — tiszteljétek az öregeket és rokkantakat!

Egyik hajós megfordult az előfödélzetén való ülésben, felemelte kezét, egyet szolt, nem áldást és a dereglyék odább nyikorogtak az alkonyatban. Az inkább apró tavak láncaának, mint áramlatnak látszó széles indiai folyó tükörsímán folyt; a meder közepén a fakő-vörhenyes eget tükrözte; az alacsony partok közelében és alatt azonban sárga és sötétbíbör foltok tarkáztak. Az esős évszakban apró erek szakadtak helé, de most száraz torkolataik teljesen a víz szintje felett feküdtek. A bal-parton, csaknem közvetlenül a vasuti hid alatt, vályogból, téglából, zsúpból és galyakból öszszetákolott falu állott; isztállóiba téré marhával megtelt főtcezaja egyenesen a folyóhoz vezet és téglából durván rakott kompfőfelében végződik, ahol a mosakodni szándékozó lakosok lépérsről-lépésre beljebb gázolhatnak. Ez Moger-Ghót falvának a Ghótja.

Gyorsan alkonyodott a folyónak árterén fekvő lencse-, rizs- és pamutföldeken, a hajlász könyökét szegélyező nádason és a mozdulatlan nádas mögött levő legelők sűrű bozótján. A még az imént esti ivásuk közben kerepelő, károgo papagályok és csókák már beszálltak a szárazra, pihenőhelyeikre, a fák közé és kereszteltek a repülő-rókáknak kifelé tartó seégeit, a vízmadaraknak egyik fellege a másikat után suhogva, „hönkölve” jött és ellepte a nádasat. Akadt-közöttük lud, csöves fejű is, meg fekete hátú; vörös nyaku, fekete csörgő és közönséges vadkacsa, bibiez, sőt itt-ott flamingó.

Lomhán szálló adjutáns-daru fejezte be a sort; úgy repült, mintha minden szárny-csapása legutolsó mozdulata volna.

Tiszteljétek az öregeket! A folyónak Brahminjai — tiszteljétek az öregeket!

Az adjutáns félíg odafordította fejét, a hang irányába oldalgott némileg és méreven leszállott a homokzatonyra a híd alá. Ekkor látszott, hogy milyen haramia-alaku madár. Hátról nézve rengetegül tekintélyes, mert csaknem hat lábnyira ér föl és teljesen kifogástalan, kopaszfejű lelkesre hasonlít körül-bástul. Elülről egészen mást mutat, mert Alborákszerű fején és nyakán egyetlen toll sincs, álla alatt nyakán meg förtelmes nyersbőr-zacsok ül — mindannak a lomtára, amit csakányalaku csőre összelopkod. Lábai hosszúak, vékonyak, csupa bőr; de ő kecsesen mozgatta és büszkén nézte őket, mialatt hamvasszürke farktollait végigfésülte, vállának simasága felett átpislogott és a „vigyázz”-állásban megmeredt.

A kis, koszos Sakál, aki eddig alacsony halmon a part mellett éhesen vakantgatott, fület-farkát hegyezte, azután a sekélyen keresztül lubiczkolt és csatlakozott az adjutánsához.

Rendjének legaljához tartozott — igaz, hogy a legtöbbször sakál sem ér sokat, ez azonban kivételesen alávaló volt; félíg koldus, félíg gonosztevő — falusi szemétdombok, nak a tisztogatója; kétségbeesetten félénk vagy dühösen vakmerő; örökké éhes és éitelve neki hasznót sohasem hajtó fuffanggal.

— Uff! — szolt és siralmasan rázta magát, amikor partra ért — Bár a vörös betegség

pusztítaná el az összes falubeli kutyákat! Minden rajtam levő bolháért hármát martak rajtam és mind csak azért, mert beleneztem — csak néztem, légy meggyőződve — a tehénistállóban levő ócska cipőre. Sarat egyem-e talán? Megvakarta bal füle tövét.

— En meg azt hallottam, válaszolt az adjutáns olyan hangon, mintha élelten fűrészt vastag deszkában járna, hallottam, hogy abban a bizonyos cipőben ujszülött kölyökkutya feküdt.

— Más dolog hallani, más tudni, felelt a Sakál, aki közmondásokban meglehetősen jártatos volt. A falusi tüzek közé estende gyülekező emberektől hallgatódzva szedte össze.

— Tökéletesen igaz. Ennélfogva gondját viseltem a kölyöknek, amíg a kutyáknak másfelé akadt dolguk.

— Nagyon sok dolguk volt — viszonzá a Sakál. — Nos, egy ideig jól teszem, ha nem megyek a faluba maradéokra vadászni. E szerint abban a cipőben csakugyan feküdt vak kölyök-kutya?

— Itten van — szolt az adjutáns és csőrén keresztül belekancsalított telt zacskójába. — Apró kis pára, de elfogadható most, hogy az irgalmasság a világból kiveszett.

— Ejhej! A világ mostanság vasból van — jajgatott a Sakál. Nyugtalan szemé most észrevett a vizon alig-alig emelkedő fodrot és gyorsan folytatta: — Az élet mindannyiunknak kemény és részéről nem kételkedem, hogy még kitűnő Urunk, a Ghót Büszkesége és a Folyó Irigységének tárgya — —

— A hazugot, a hízlekedőt, meg a Sakált mind ugyanegy tojásból költötték — mondta, úgy a világha az adjutáns; mert ha nem sajnálta a fáradságot, ő maga részéről meglehetősen tehetséges módon tudott hazudni.

— Ugy van, a Folyó Irigységének tárgya — ismételte a Sakál erősebb hangon. — Még ő is tapasztalja, meg vagyok győződve, hogy mióta a hid megépült, az eleség ritkább. Másrésztől azonban, ezt ugyan semmiesetre sem mondanám neki, a nemesnek szemébe, ő olyan bölcs és olyan erényes — ahogyan, sajnos! én nem vagyok — hogy — —

— Ha a Sakál azt vallja, hogy szürke, milyen fekete lehet akkor a Sakál! — mormolta az adjutáns. Ő nem láthatta, hogy mi közeledik.

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

Advertisement for Mergur Bank and exchange company. Includes logo and text: 'Bank- és váltóüzlet-részvénytársaság', 'Budapest, Dorottya-utcz. 12. sz.', '1 darab 3%-os Magyar jelzálogrészvény-gérvényvel', 'Hozás július 25-én, folyóremény 200.000 kor., frt 2.-', '1 darab Osztrák földhitelrészvény-gérvényvel', 'Hozás augusztus 16-án, folyóremény 90.000 korona, frt 2.-', 'A kettő együtt csak 3.50 frt. 1232'

Advertisement for BUTOROK. Includes text: 'BUTOROK részletfizetésre legjutányosabb áron', 'Ehrentreu és Fuchs testvéreknél', 'Budapest, Teréz-körut 8.'

SZÍNHÁZAK.

Budapest, péntek 1898. július 22-én.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató: Feld Zsigmond.

Sziklai Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Kövessy Albert és Faragó Jenő.

Kézbe 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR

Az össze-vissza fogadó.

(L'Anberge de Tohu-Bohu.)

Operetta 3 felvonásban.

Kézbe 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezsa

Zárva.

Elegáns társaság.

Érdekes program.

Társasutazás a világhírű

Salzkammergutba

Bécs és Grác megtekintésével.

Indulás: 1898. július hó 30-án.

Részvételi ár: 10 napi elsőrendű ellátás és az összes vasuti és kocsiköltségeket beleértve, személyenként

135 forint.

Felvilágosítással és prospektussal szolgál a Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központi iroda

Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13. szám.

KÁVÉ

levárolva és bórmentve házhoz szállítva.

4 1/2 kg. Kuba 6.50

4 1/2 kg. Mokka 6.50

4 1/2 kg. Jáva 6.50

4 1/2 kg. Gyöngy 6.80

4 1/2 kg. Portoriko 5.80

4 1/2 kg. Santos 4.50

valódsága garanzáltva.

Marsner-féle pezsgő-limonádé

100 db 2 kros 1.40

140 " 1 " 1.—

bórmentve küld a Budapesti Raktáros

Belák István

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 4. Fiume, Mlaka 113.

Makulatur-papír olcsón kapható

Bővebbet a kiadóhivatalban

A nyári idény alatt nyaraló vagy fürdőre utazó t. cz. revőközöns. felkérjük hogy

Kertész Tódor-nál

az idényszerű cikkek u. m. hintaágyak, turista-kellékek, tornaszerek, croquet és lawn-tennis játékok, Lignum Sanctum golyók, kugli bábok, Flanbert-fegyverek, revolverek, lég-gömbök, lámpabok, logyezők, gyorsak, velocipedek, továbbá szódavíz-, fagy-lé- és kávégépek, kelés órák, utibőröndök, kulacsok, pláidszifjak, halászó szerek, lóháló sít. be vásárlást hétköznapokon sziveskedjenek eszközölni, minthogy Kertész-nél

vasárnap zárva van.

Lawn-tennis szabályokat és árjegyzéket ingyen és bórmentve küld.

Ezernyolekszáz-Negyvennyolcz

A Magyar Szabadságharcz Története képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével

Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen díszmű 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes okmányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes eseményeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korszak lefolyását hű képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül diszes voltának fölötté olcsó,

30 füzetnek 9 forint, diszkötésben 12 frt az ára,

külön díszkiadás amerikai simított velin-papíron nyomva 15 frt.

Megrendelhető füzetekben előfizetés útján és kötve utánvétellel vagy csekély havi 1 frtos részletre is.

Minti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztva a kiadóhivatalba beküldeni.

TITKOS BETEGSÉGEKET, Dr. GARAI ANTAL orvos, sebész, szemész és állatorvos, v. cz. kir. oszt. orvos Budapest, belváros, IV. ker., Klyó-utca 1. szám. II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által megrendelem a mű kiadóitól Révai Testvérek Irodalmi Intézet részvénytársaságtól az Ezernyolekszáznegyvennyolcz a magyar szabadságharcz képekben című díszművet

Az „Országos Hírlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, Szabadság-utca 63. sz. Rendelő-lap. Alulírott ezennel megrendelem íly című művet: Ezernyolekszáznegyvennyolcz a magyar szabadságharcz 1848/49-ben

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában VIII. József-körút 65. szám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető ezimet is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. - Cézárszerű az apróhirdetést postautatványon beküldeni, s a szöveget az utatvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kasszpénzben, levélbélyegekben vagy postautatványon.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltetnek.

LEVELÉZÉS.

Stefánia. Oh, családik, a pénz ördöge nem bántja szívemet s nem vadászom hozományra. A haj ott volt, hogy száleim arra akartak kényszeríteni, hogy elvegyek egy gazdag öreg pénzes zsakot, egy ócska skatulyát, de én csak oly nő szeretek, mint ön s ezt eddig nem volt szabad megízernem, mert folyton ügyelemmel kísérték. Nagyon örülök, hogy soraim visszhangra találtak önöknél. Végtelemint busulok és sajnálom, hogy most még nem látthatom a gyali arczát, mert mint irtam, mindenütt szemmel kísérnek. Irjon az apró hirdetésekbe, de sokat, nagyon sokat, mert üzenetnek minden betűje kéjzertet kelt szívemben. Ha az ügyünk, melyet a jó Isten kezébe, bízok letéve befejeződik, egyúttal megismerkedve dicsérik a sors után ezt a jó „Országos Hírlap”-ot, mely közös szírig tartó szerelmünknek első feicskéje volt. Önt imádó Örmester.
5446-1

Feketém. Teljesen nyugodt lehetsz, kíváncsi vagyok, hogy mi okozta félelmedet, azt hiszem, már volt alkalmad meggyőződni arról, hogy engem az ilyen dolognál senki se tud befolyásolni. Irjad, édesem, hogy mikor láthatlak. Számtalanszor csókolj Ervint.
5444-1

Laczi. Levélét csak ma kaptam meg. En igen jól vagyok, csak néha-néha egy kis bajom van az R-r-kel, valószínűleg a jövő héten már elfotaznak. Tisztelem.
5434-1

HÁZASSÁG.

Fiatal csinos vagyontalan özvegyasszony férjhez menni kíván biztos állásu hivatalnokhoz. Csakis komoly levelekre válaszol. Levelek „Fiatal özvegy” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők.
5386-2

Nőstulni óhajtt 32 éves, keresztény, orvos, kinek 10,000 forint értékű vagyona van, oly előkelő családbeli fiatal, csinos és művelt leány ismeretséget keresi, kinek aránylag megfelelő hozománya van. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetít „Doktor” ezimen.
5384-2

26 éves rom.-kath. gépész ismeretséget óhajtt kötni házias, csinos, szerény igényű leánnyal, ki némi hozomány felett rendelkezik. Levelek „Gondnői élet” jellege alatt a kiadóhivatal továbbít.
5382-2

Fővárosi háztulajdonos előkelő családbeli művelt és szép leány ismeretséget keresi háziasági szándékból 35-40000 forint hozomány megkívántatik. Levelet „Háziúr” ezimen a kiadóhivatal továbbít. Titoktartás biztosítva.
5380-2

ALLÁST KERES.

Házgondnoknak ajánkozik intelligens nő egyén. Jó referenciákkal előkelő egyénektől. Esetleg biztosítékkal. Szíves ajánlatok a kiadóhivatalba keretnek „Házgondnok 23” cím alatt.
5490-3

Pénziárnoknő ki az összes irodai teendőkhöz nagy jártassággal bír, állását változtatni kívánja. Szíves megkeresést „Törökvő” jelige alatt a kiadóhivatalba kér.
5372-3

ALLÁST KAPHAT.

Zongora-tanítónő kerestetik vidékre órák adására. Ajánlkozhatni levélben, melyet a lap kiadóhivatala továbbít „Földbirtokos” ezimen.
5424-4

Nevelőnő azonnali belépésre kerestetik 3 gyermek mellé. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények felmentésével „A. G.” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők.
5394-4

Társ kerestetik egy jólmenő vállalathoz. Szükséges tőke 5-6000 forint. Levelek „Társ 5000” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők.
5403-4

OKTATÁS.

Hivatalnok keres egy francia társalgót szerény fizetés mellett. Levelet „Perfekt francia” ezimen kér a kiadóhivatalba.
5426-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

A Sánymányoson, valamint Agyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utcában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban.
5402-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat- és telket (Újpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban.
5268-7

Egy három vagy négy lakásból álló családi házat keresek megvételre a Teréz- vagy Erzsébet-városban. Ajánlatokat „Családi ház” ezimen kérék a kiadóhivatalba. Ügynökök kizárva.
5418-7

Újpest legszebb helyén újonnan épült ház, a villamos vasúti állomás mellett, 14,000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi banktelér. Czim a kiadóhivatalban.
5020-7

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közelében egy 2000 négyszögöl nagyságú telek jutányos árban eladó.
5256-7

Esömörön egy 1600 négyszögöl és egy 800 négyszögöl nagyságú szőlő, a legjobb minőségű, természetl együtt, olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.
5254-7

ELADÁS.

Butor jó, szolid kivitelben, cionyös részlettel a részben Ignácz kártyos és asztalosbutor egyed. Írókártyájában VII, Erzsébet-körút 23. sz. Árjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve.
8835-8

Eladó barokkhálószoba finom kivitelben a készleténél 295 forintért. Czim a kiadóhivatalban.
1723-8

Kerekpár teljesen új angol gép 160 forintért sürgősen eladó. Czim a kiadóhivatalban.
1725-8

VÉTEL.

Vételre keresek olcsó ár mellett jókarban levő cimbalmot. Eladni szándékozők tudassák czimjeiket „Azonnali vétel” ezimen a kiadóhivatalba.
5420-9

KIADÓ SZOBÁK.

Utczai földszintes szoba, csinosan butorozva, konyha, tágas, két áhalkos, a Fáy-czy-u. és kerepesi-ut sarkától pár lépésvyre, f. é. augusztus hó elejétől kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5334-10

Szépen butorozott utczai szoba és előszoba külön bejárattal, mérsékelt áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5170-10

Nagyon elegánsan butorozott utczai szoba a József-körúton, fürdőszoba használatl kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5392-10

LAKÁS KERESTETIK.

Szépen butorozott utczai és hálószobát, lehetőleg külön bejárattal, keresek. Ajánlatot árral „Évi lakás” alatt a kiadóhivatalba kérék.
5432-12

A körúton keresek elsőemeleti tiszta, világos, butorozott szobát havi 10-12 forintért. Ajánlatot a kiadóba kérék „Körúti lakás” ezimen.
5401-12

2 szobás utczai lakás kerestetik az Erzsébetvárosban. Részletesebb ajánlatok „Állandó lakó” jelige alatt a kiadóhivatalba kérének.
5404-12

KIADÓ LAKÁSOK.

A vigszinház tőzsomzedságában újonnan épült palotában néhány lakás, valamennyi légszusz- és villamvilágítással legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Czim a kiadóban.
5388-13

Egy szép kétbejáratu kétszobás lakás a Lipótvárosban augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5320-13

A Garai-utczában 2 utczai szoba, előszoba, konyha, speiz szobából álló lakás sürgős elutzás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5236-13

HITEL-PÉNZ.

Tőkepénzeszt keres szabadalmázásra részint már bejelentett több ujdonság tulajdonosa egy hengert bor-, sör- és petroleum-hordók készítését célzó gyárnak Magyarországon való létesítésére. Ajánlatok „Tőkepénzeszt” jelige alatt a kiadóba kérének.
1711-14

Tőke-pénzeszek minden rizikó nélkül elhelyezhetik pénzüket takarékpénztárnaknál 5 1/2, biztos váltóknál 7 1/2%-ra, jó vállalatokban 8-12%-ra. Czim a kiadóhivatalban.
1695-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Egy nagy utczai pinze, a lipótvárosi vásárcsarnok közvetlen mellett, műhelynek, vagy nagy raktárnak egyaránt alkalmas azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
5822-17

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, egyleti helyiségnek, vívőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
8662-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban.
4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségénl vegyen 30 krért Réthym félé Pemeteft-czukorkát.
1537-18

A legelegásabb utczai ruhákat olcsó árban készít egy elsőrangú varrónő. Czim a kiadóhivatalban.
5428-18

PAULA-VIZ

A a legjobb gyógyviz gyomor-, bél-, vese-, **A** alhasi-bántalmaknál női és bőrbetegségek **A** ellen. Számos előkelő orvos által ajánlv. Kiváló hatásu **A** főfájás, emelygés és felbőfögés, nem- **U** különben aranyérképződés megakadályozása ellen. **U** **A** keserűvizek hatásával azon előnyt **U** egyesíti, hogy

L nem keserű, **L** hanem kellemes ízű. **L**

Megrendelhető a

PAULA

gyógyforrás kezelőségénél,
Budapesten, V., Lipót-körút 19. szám.

Tan- és nevelő-intézet

Rákos-Palotán. (Budapest mellett.)
Ites és egészséges fekvése folytán a fővárosi előkelőbb közönségnek kedvelt nyaralóhelye.

Kényelmes közlekedés a fővárossal a villamos vasutak és a m. áll.-vasut által. Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek felvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felráhözva. A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részestúnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar, német, francia, latin nyelvek alapos tanítására különbs sulyt fektettek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a test edzésére is kiváló gond fordítottak. Kütünő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kütünő viz. A **nővelői díj** megsékelt. Ismeretétövel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál **Rákos-Palotán** (Budapest szomszedságában, vasuti, posta- és távirtd. állomás.)

Wagner Manó, igazgató, Intézetullajdonos.

a József-körút legelőnekb helyén f. é. augusztus hó 1-ére kiadó.
Czim a kiadóhivatalban.